

STRATEGIA WDRAŻANIA PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO

Temat innowacyjny: Rozwiązania systemowe pozwalające zintegrować prace publicznych i niepublicznych jednostek działających na rzecz osób wykluczonych społecznie oraz wypracowanie mechanizmów współpracy pracowników socjalnych z pracownikami innych instytucji publicznych oraz organizacji świadczących usługi na rzecz klientów pomocy społecznej

Nazwa projektodawcy: CTC Polska Sp. z o.o.

Tytuł projektu: Innowacyjne wsparcie dla Ciebie

Numer umowy: UDA-POKL-01.01.00-00-005/10-00

Autorzy:

Prof. dr hab. Marek

Szczepański

Dr hab. Anna Śliz

Izabela Damboń-Kandziora

Halina Łojek

Roman Kus

Patrycja Stogniew

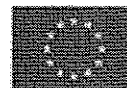
Szymańska

Maciej Kalski

Spis treści

1	UZASADNIENIE	3
1.1	Podstawy metodologiczne	6
1.2	Opis problemów	8
1.3	Przyczyny występowania opisanych problemów	11
1.4	Uzasadnienie potrzeby prowadzenia działań na rzecz łagodzenia wskazanych problemów	15
1.5	Najważniejsze rezultaty i ustalenia badawcze	18
1.6	Dotychczasowe działania na rzecz łagodzenia wskazanych problemów	21
2	CEL WPROWADZENIA INNOWACJI	27
2.1	Cel innowacji	27
2.2	Pożądany stan docelowy po wprowadzeniu innowacji	27
2.3	Sposoby weryfikacji	33
3	OPIS INNOWACJI, W TYM PRODUKTU FINALNEGO	38
4	PLAN DZIAŁAŃ W PROCESIE TESTOWANIA PRODUKTU FINALNEGO	46
4.1	Sposób doboru grup użytkowników i odbiorców	46
4.2	Opis przebiegu testowania	49
5	SPOSÓB SPRAWDZENIA, CZY INNOWACJA DZIAŁA	52
6	STRATEGIA UPOWSZECHNIANIA	56
6.1	Etap I przygotowania	62
6.2	Etap II wdrażania	62
7	STRATEGIA WŁĄCZANIA DO GŁÓWNEGO NURTU POLITYKI	74
8	KAMIENIE MIŁOWE II ETAPU PROJEKTU	81
9	ANALIZA RYZYKA	83

1 Uzasadnienie

Celem głównym projektu pn. „Innowacyjne wsparcie dla Ciebie” jest wypracowanie i upowszechnienie innowacyjnego modelu współpracy powiatowych urzędów pracy (PUP) z ośrodkami pomocy społecznej (OPS) w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie, a także efektywniejszego wykorzystania środków publicznych kierowanych do tej grupy osób. Aby osiągnąć zamierzony cel, zaplanowano szereg działań, z których zasadnicze, trzy zostały już zrealizowane:

- ✓ diagnoza i analiza problemu,
- ✓ zawiązanie partnerstwa na rzecz realizacji celu (zawiązano partnerstwo projektowe, powołano panel ekspertów i wyłoniono organizacje, które będą zaangażowane w etap testowania, umowy partnerskie PUP – OPS zostaną podpisane po zatwierdzeniu niniejszej strategii),
- ✓ opracowanie wstępnej wersji produktu finalnego oraz strategii wdrażania projektu.

Punktem wyjścia, niezbędnym dla realizacji projektu była diagnoza i analiza problemu. Miała ona na celu pogłębienie wiedzy o wybranych zagadnieniach, związanych z charakterem współpracy PUP i OPS na rzecz osób długotrwale bezrobotnych. Projektodawca (CTC Polska Sp. z o.o.) wraz z Partnerami (Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze, Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Opolskich, bit Schulungscenter Nfg. GmbH & Co KG) zauważył, iż kwestie te doczekały się już w przeszłości obszernej i rzetelnej diagnozy oraz opisu. Dzięki temu realizatorzy mogli opierać się na wiedzy, pochodzącej z danych zastanych. Swoistym elementarzem w tej dziedzinie okazał się dokument pt. „Raport końcowy z badania ewaluacyjnego. Analiza aktualnej struktury instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej w zakres ich wzajemnej współpracy, a także głównych obszarów styku”, wykonany na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez konsorcjum firm IBC GROUP Central Europe Holding S.A. i SMG/KRC Poland Media S.A. w 2009 roku. Zaczerpnięto z niego podstawowe tezy badawcze, zaprezentowane w dalszej części dokumentu.

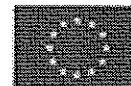
Twórcy wstępnej wersji produktu finalnego oraz strategii wdrażania projektu czerpali wiedzę głównie ze wskazanego raportu. Jednakże w kwestiach szczegółowych, wynikających ze specyfiki projektu, została również pogłębiona o informacje zaczerpnięte z dwóch innych źródeł: analizy danych zastanych *desk research* oraz analizy danych wywołanych. Założono na wstępie, iż bardziej istotne dla projektu są dane o charakterze jakościowym, gdyż opisują zachodzące procesy i zjawiska. Uzyskano je dzięki panelom eksperckim, zrealizowanym w fazie przygotowania do projektu.

Pełne wyniki z przeprowadzonych badań znajdują się w załączonym raporcie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE - Analiza problematyki projektu”.

Opracowując strategię skorzystano, zatem z następujących źródeł danych zastanych:

- ✓ A. Chudzicka, Radzenie sobie z brakiem pracy: różne oblicza wsparcia, w: Człowiek w społecznej przestrzeni bezrobocia, Poznań 2004,
- ✓ A. Karwacki, P. Kubicki, A. Ruzik-Sierdzińska, Szanse i bariery aktywizacji bezrobotnych, Warszawa 2010,
- ✓ Analiza potrzeb Odbiorców – raport zbiorczy, raport przygotowany w ramach projektu Model współpracy IRP i IPS narzędziem efektywnej aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, Warszawa 2011,
- ✓ B. Wciórka, M. Wenzel, Bezrobocie i bezrobotni, w: K. Zagórski, M. Strzeszewski (red.), Polska. Europa. Świat. Opinia publiczna w okresie integracji, Warszawa 2005,
- ✓ Badanie bezrobocia długotrwałego, M. Kabaj(red.), IPISS, Warszawa 2001,
- ✓ Bezradność, mobilność, przedsiębiorczość – wokół problemu długotrwałego bezrobocia. Raport z badań w województwie opolskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Opole 2007,
- ✓ Bezrobocie i bezrobotni – pomoc społeczna – urzędy pracy. Raport wstępny, raport przygotowany w ramach projektu Modelowy system na rzecz integracji społecznej, Warszawa 2011,
- ✓ Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się oraz długotrwale bezrobotni w 2010 roku, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2011,
- ✓ Diagnoza sytuacji osób defaworyzowanych na rynku pracy, Pentor Research International Wrocław dla Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Wałbrzychu w ramach projektu Bariery i szanse wsparcia i obsługi tzw. trudnego klienta instytucji rynku pracy na terenie Dolnego Śląska, Wałbrzych 2010,
- ✓ Diagnoza wykluczenia społecznego w województwie śląskim jako pierwszy krok w planowaniu wsparcia dla osób marginalizowanych społecznie. Prezentacja kluczowych wyników badań, Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie, Kraków 2009,
- ✓ Długotrwałe bezrobocie wśród młodzieży i jego skutki, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, Katowice 2004-2005,
- ✓ E. Kryńska, Dylematy polskiego rynku pracy, IPISS, Warszawa 2003,
- ✓ E. Kwiatkowski, Bezrobocie. Podstawy teoretyczne, Warszawa 2002,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ E. Tarkowska, Dziedziczenie biedy i wychodzenie z biedy w rodzinach byłych pracowników PGR-ów, w: E. Tarkowska (red.), Ubóstwo i wykluczenie społeczne młodzieży, IPISS, Warszawa 2007,
- ✓ E. Tarkowska, Ubóstwo i wykluczenie społeczne: sytuacja i kultura, w: K. Frysztański, P. Sztompka (red.), Polska początku XXI wieku: przemiany kulturowe i cywilizacyjne, Warszawa 2012,
- ✓ E. Tarkowska, Życie bez pracy, w: A. Sułek (red.), Solidarność. Wydarzenie, konsekwencje, pamięć, Warszawa 2006,
- ✓ Innowacyjny model współpracy dla instytucji pomocy społecznej i rynku pracy. Raport diagnostyczny, Rzeszów 2011,
- ✓ J. Borowik, Rodziny dysfunkcyjne a szanse edukacyjne dzieci i młodzieży, w: Jarosław Klebaniuk (red.), Fenomen nierówności społecznych. Nierówności społeczne w refleksji humanistycznej, Warszawa 2007,
- ✓ Jak wygrać z bezrobociem – wskazówki do dobrej pracy doradczej i przykłady dobrej praktyki, Robert Geisler (red.), Warszawa 2007,
- ✓ M. Dudkiewicz (red.), Pracownicy socjalni: pomiędzy instytucją pomocy społecznej a środowiskiem lokalnym, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2011,
- ✓ M. Kabaj, Program przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu, IPISS, Warszawa 2000,
- ✓ Mieczysław Kabaj, Gertruda Uścińska, Jerzy Wratny, Metody i mechanizmy ograniczania bezrobocia oraz realizacja zadań władz publicznych w zakresie prawa do pracy i zabezpieczenia społecznego bezrobotnych. Ekspertyza dla Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa – Listopad 2007,
- ✓ M. Korzeniowski (red.), Problem pracy: między szansami i zagrożeniami. Obiektywne i subiektywne bariery osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w powrocie na otwarty regionalny rynek pracy, Opole 2010,
- ✓ Modelowy system na rzecz integracji społecznej. Raport z badań, Warszawa 2011,
- ✓ P. Bourdieu, J.-C. Passeron, Reprodukacja. Elementy teorii systemu nauczania, Warszawa 2006,
- ✓ Praca nierejestrowana w Polsce w 2010 roku, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2011,
- ✓ Program Indywidualizowanego Wsparcia. Raport końcowy z przeprowadzonych badań ankietowych, Lublin 2011,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ „Siła i niemoc”, raport powstały w ramach projektu „Bliźniacy czy rywale. Współpraca PUP i OPS w powiatach grodzkich w obszarze zatrudnienia i integracji społecznej”, Rybnik 2011,
- ✓ Skutecznie przeciw długotrwałemu bezrobociu. Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy województwa podkarpackiego w opinii pracowników publicznych służb zatrudnienia. Raport z badań IDI, jako rezultat projektu Skutecznie przeciw długotrwałemu bezrobociu. Podniesienie efektywności wsparcia dla bezrobotnych długotrwale poprzez zapewnienie instytucjom rynku pracy dostępu do informacji, Rzeszów 2009,
- ✓ Socjalne oczekiwania Polaków, raport TNS OBOP, Warszawa 2002,
- ✓ W. Warzywoda-Kruszyńska, B. Jankowski, Mieszkańcy enklaw biedy 10 lat później, Łódź 2010,
- ✓ W. Warzywoda-Kruszyńska, J. Grotowska-Leder, Nieformalne sieci wsparcia ludności żyjącej w biedzie (na wsi i w małym mieście), w: P. Błędowski, P. Broda-Wysocki (red.), Państwo, samorządy, organizacje pozarządowe i wspólnoty lokalne wobec ubóstwa i wykluczenia społecznego, IPISS, Warszawa 2007.

1.1 Podstawy metodologiczne

Realizacja każdego przedsięwzięcia badawczego wymaga przyjęcia metod i technik w taki sposób, aby uzyskane za ich pomocą dane udzielały rzetelnej i pełnej odpowiedzi na problem badawczy. W związku z charakterem prowadzonej analizy, odwołano się wyłącznie do socjologii badań jakościowych, gromadząc potrzebną wiedzę przy użyciu trzech technik:

1. desk research,
2. panel ekspertów,
3. case study.

Ad.1.

Analiza danych zastanych objęła dwie zasadnicze grupy dokumentów. Pierwszą grupę stanowiły informacje płynące z wyników badań prowadzonych na obszarze kraju. Częściowo poparte również o dane statystyczne, prezentujące skalę wybranych problemów. Druga grupa to wybrane austriackie dokumenty źródłowe, dotyczące stosowanych rozwiązań systemowych na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych oraz współpracy instytucji rynku pracy z instytucjami pomocy i integracji społecznej.

Ad.2.

Panel ekspertów to kolejna technika stosowana przy okazji analizy problemowej. W trakcie dwóch spotkań wyjazdowych, zorganizowanych w lipcu i listopadzie 2012 roku w Ustroniu, zespół ekspertów przedyskutował informacje zebrane w trakcie *desk research* i przyjął główne założenia strategii rozwiązań innowacyjnych związanych ze współpracą PUP z OPS i aktywizacją osób długotrwale bezrobotnych. W gronie specjalistów znaleźli się przedstawiciele następujących instytucji:

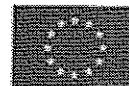
- CTC Polska Sp. z o.o.,
- Urząd Miasta Zabrze (województwo śląskie)
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach (województwo śląskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicku (województwo opolskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Jemielnicy (województwo opolskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolonowskim (województwo opolskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy (województwo opolskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich (województwo opolskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujeździe (województwo opolskie)
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkiem (województwo opolskie)
- Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Opolskich (województwo opolskie)
- Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach (województwo śląskie)
- Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu (województwo śląskie)
- Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu (województwo opolskie)
- Dom Dziennego Pobytu „Rodzina” w Zabrzu (województwo śląskie)
- Dress for Success z siedzibą w Katowicach (województwo śląskie)

W panelu ekspertów zasieli także: prof. zw. dr hab. Marek S. Szczepański (profesor nauk społecznych w zakresie socjologii), dr hab. Anna Ślíz (doktor habilitowany nauk społecznych w zakresie socjologii). Osoby te to teoretycy i doświadczeni praktycy w zakresie badań społecznych dot. m.in. rynku pracy, edukacji i rozwoju regionalnego.

Sama technika panelu ekspertów polega na zestawieniu informacji uzyskanych z różnych źródeł, opinii i stanowisk na daną kwestię, w celu wypracowania wspólnego stanowiska o charakterze wartościującym. Stanowisko to uwzględnia nie tylko dane przekazane w formie informacji zastanych, ale także angażuje ogólne doświadczenie i wiedzę ekspertów.

Ad.3.

Specyfika projektu podyktowała wybór kolejnej z technik badawczych. Jest to technika *case study*, stosowana w naukach społecznych zdecydowanie rzadziej niż badania ilościowe, przeprowadzane na dużych próbach. Jest ona bardziej użyteczna wówczas,

gdy niemożliwe jest przeprowadzenie klasycznych badań terenowych lub wymaga tego sytuacja badawcza. Badania tego typu doskonale nadają się do zdobywania możliwie największego zasobu informacji o danym zjawisku. Przewaga techniki *case study* polega na tym, iż pozwala zbliżyć się do realnie występujących sytuacji i testować hipotezy bezpośrednio w odniesieniu do zjawisk, w taki sposób jak one rozwijają się w praktyce. Stąd też pozyskiwanie danych wywołanych miało miejsce podczas wizyty studyjnej, przeprowadzonej w Austrii w październiku 2011 roku. Plan wizyty obejmował rozpoznanie rozwiązań funkcjonujących w następujących instytucjach:

- ✓ bit Schulungscenter Nfg. GmbH & Co KG (działania Partnera austriackiego na rzecz osób długotrwale bezrobotnych),
- ✓ urząd regionu Styrii (zasady funkcjonowania zabezpieczenia minimalnego przyznawanego w zależności od posiadanych środków BMS),
- ✓ firma consultingowa BAB (zasady budowania i funkcjonowania paktów na rzecz zatrudnienia),
- ✓ urząd pracy w Graz (działania urzędów pracy na rzecz ich klientów oraz współpraca z jednostkami pomocy społecznej),
- ✓ organizacja pozarządowa ISOP (innowacyjne projekty socjalne realizowane na zlecenie urzędów pracy),
- ✓ edukacyjny park gospodarczy pro mente Steiermark (działania na rzecz aktywizacji zawodowo-społecznej osób długotrwale bezrobotnych),
- ✓ regionalny ośrodek pomocy społecznej w Wiedniu (działania ośrodków pomocy społecznej na rzecz ich klientów oraz współpraca z instytucjami rynku pracy),
- ✓ TOP-lokal (socjalno-pedagogiczne wsparcie w formie tranzytowych miejsc pracy),
- ✓ Ministerstwo Pracy, Polityki Społecznej i Praw Konsumenckich (środki unijne na rzecz rozwoju kapitału ludzkiego, system pomocy społecznej w Austrii, podsumowanie zdobytych doświadczeń w trakcie wizyty w Austrii).

1.2 Opis problemów

Prowadzona analiza ma na celu szczegółowe rozpoznanie problematyki badawczej, zdefiniowanej w projekcie. Problematyka ta pochodzi z danych rejestrowanych w skali całego kraju, ze szczególnym uwzględnieniem województwa opolskiego i śląskiego. W pierwszym rzędzie odnosi się do relacji między urzędami pracy i ośrodkami pomocy społecznej. W tym kontekście wskazuje się na następujące aspekty, których dotyczy projekt:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ niska skuteczność instrumentów i usług rynku pracy w odniesieniu do osób pozostających przez długi czas bez zatrudnienia i stale korzystających z pomocy społecznej,¹
- ✓ brak skoordynowanych działań między jednostkami zajmującymi się polityką społeczną a instytucjami rynku pracy w zakresie przywracania osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy,
- ✓ niska skuteczność działań w/w instytucji działa demotywująco na długotrwałych klientów pomocy społecznej oraz ogranicza podejmowanie przez nich działań aktywizujących, które nie gwarantują zatrudnienia, a wpływają na zwiększenie ryzyka utraty części świadczeń z pomocy społecznej, pozbawiając przy tym dużej części środków do życia.

Natomiast w związku z nasilającym się zjawiskiem dziedziczenia bezrobocia, projekt porusza następujące kwestie szczegółowe:

- ✓ spadek aspiracji spowodowany utrwalaniem się zjawiska bezrobocia w rodzinie,
- ✓ roszczeniowa postawa osób bezrobotnych wobec rynku pracy oraz działalności instytucji rynku pracy i pomocy społecznej,
- ✓ długotrwałe bezrobocie spowodowane brakiem doświadczenia wykształcenia oraz niskimi kwalifikacjami zawodowymi,
- ✓ pasywne i bierne postawy osób bezrobotnych oraz ich obawa przed zmianami,
- ✓ rozwój patologicznych form zarobkowania (szara strefa, kradzieże i rozboje),
- ✓ zbyt niskie dochody za wykonywaną pracę w porównaniu do świadczeń socjalnych oraz konieczność „zainwestowania” w siebie jako element demotywujący w kwestii podjęcia zatrudnienia,
- ✓ wyuczona „bezradność” – wykorzystywanie możliwości korzystania z pomocy socjalnej,

¹ Wskaźnikiem niskiej skuteczności instrumentów i usług rynku pracy jest zdaniem bezrobotnych ilość i jakość oferowanych miejsc pracy. Ich zdaniem propozycje pracy są nieadekwatne do ich poziomu wykształcenia oraz kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności zawodowych. Podkreślano również nieatrakcyjną stronę finansową ofert pracy. Praca oferowana przez urząd pracy jest najczęściej o charakterze tymczasowym i nie przekłada się na stałe zatrudnienie (głównie ze względu na brak etatów w firmie, w której odbywał się staż). Długotrwałe bezrobotni są zdania, że instytucje rynku pracy w niedostatecznym stopniu pomagają samotnym rodzicom oraz osobom sprawującym opiekę nad chorym członkiem rodziny (np. odpowiednie dostosowane oferowanego miejsca zatrudnienia czy zorganizowanie opieki nad dziećmi, która umożliwiłaby samotnym rodzicom podjęcie zatrudnienia). Respondenci podnosili również kwestię otrzymywania z urzędu ofert pracy pochodzących od nieuczciwych pracodawców, którzy nie płacili składek lub nie wypłacali wynagrodzenia. Szerzej kwestie zostały opisane w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Analiza problematyki projektu”.

- ✓ wykluczenie społeczne,
- ✓ niska samoocena osób bezrobotnych,
- ✓ brak pozytywnych wzorców w rodzinach,
- ✓ dysfunkcje społeczne.

W związku z powyższym oraz w oparciu o informacje wynikające z dokumentu pt. „Raport końcowy z badania ewaluacyjnego. Analiza aktualnej struktury instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej w kontekście zakresu ich wzajemnej współpracy, a także głównych obszarów styku”, wyodrębniono hipotezy, które zostały potwierdzone wynikami badań prowadzonych w ramach projektu:

- ✓ współpraca instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej odbywa się na styku dwóch aktów prawnych (ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz.U. 2008, nr 69, poz. 415 oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. 2008, nr 115, poz. 728), przez co, wprowadzie istnieją podstawy do współpracy, jednakże jej obszary nie są precyzyjnie zdefiniowane²,
- ✓ kultura współpracy w największym stopniu rozwinęła się na poziomie lokalnym,
- ✓ najczęstszą formą współpracy jest wymiana informacji pomiędzy instytucjami na temat poszczególnych klientów, ich losów i potrzeb oraz zakresu utrzymywanego wsparcia, a także na temat aktualnej oferty szkoleniowej, wymiany doświadczeń na temat efektywności działań interwencyjnych czy planów szkoleniowo-doradczych,
- ✓ znaczącą barierą w skutecznej pracy obu instytucji jest brak zintegrowanej i dostępnej powszechnie bazy danych klientów korzystających z usług aktywizacji zawodowej i pomocy społecznej (wymiana informacji polega na wystawianiu zaświadczeń),
- ✓ rzadziej współpraca dotyczy prowadzenia szkoleń, doradztwa i wsparcia motywującego, a także realizacji wspólnych badań i diagnoz,
- ✓ zapisy wspomnianych ustaw i praktyka działań mogą powodować dublowanie się działań PUP i OPS w zadaniach kształceniowych: OPS i PUP zostały wyposażone w podobne narzędzia w zakresie instrumentów edukacyjnych, kursów, szkoleń i doradztwa zawodowego – wynika to

² Wielu autorów, na których powołujemy się w badaniach, szczególnie w publikacji „siłą i niemoc...” wskazuje, że współpraca polega na realizowaniu wspólnych celów, a jeżeli nie ma wspólnych strategii, i wspólnie zdefiniowanych celów, to nie możemy mówić o współpracy. Założenie nie jest zaprezentowanym zdaniem projektodawcy lecz hipotezą potwierdzoną w trakcie desk research.

z nachodzenia na siebie kręgów osób, korzystających z usług obu typów instytucji, w tym samym czasie,

- ✓ brak trwałych mechanizmów współpracy tych instytucji wykraczających poza ramy PO KL,
- ✓ brak systemowych ram współpracy na szczeblu regionalnym i centralnym,
- ✓ niedoceniana rola pomocnicza organizacji pozarządowych w zakresie kompleksowej współpracy z najtrudniejszymi klientami.

1.3 Przyczyny występowania opisanych problemów

Pozyskane w wyniku analizy danych zastanych i badań jakościowych wnioski traktujemy jako podstawę do realizacji zasadniczego celu projektu. Jest nim model usprawnienia współpracy między Powiatowymi Urzędami Pracy (PUP) a Ośrodkami Pomocy Społecznej (OPS), w celu zwiększenia skuteczności aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

Aktualny stan współpracy między urzędami pracy a ośrodkami pomocy społecznej

Formalnoprawną podstawę współpracy instytucji rynku pracy i pomocy społecznej stanowi obecnie art. 50 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zakładający po stronie PUP fakultatywny obowiązek, informowania ośrodków pomocy społecznej o planowanych działaniach wobec bezrobotnych. W trybie zawartym w porozumieniu pomiędzy PUP a ośrodkami pomocy społecznej. Płaszczyznę porozumienia stanowi możliwość skierowania bezrobotnego, korzystającego z środków pomocy społecznej do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub uczestnictwie w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego na wniosek ośrodka pomocy społecznej

Z drugiej strony zgodnie z art. 108 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej Ośrodki Pomocy Społecznej mają obowiązek informowania PUP o planowanych działaniach wobec wspólnego klienta.

Przywołany art. 50 miał poprawić współpracę w omawianych obszarach oraz włączyć instytucje pomocy społecznej do polityki rynku pracy i odwrotnie – zapoznać publiczne służby zatrudnienia ze specyfiką środowiska pomocy społecznej. W praktyce uregulowanie to wywołało liczne problemy interpretacyjne i wpłynęło na sformułowanie licznych zarzutów, co do treści przepisu i ram współpracy. Stawia bowiem jeden z podmiotów (w tym przypadku PUP) w uprzywilejowanej pozycji, mimo iż są to działania zmierzające do poprawy sytuacji osoby bezrobotnej.

Porozumienie określające tryb wzajemnego informowania się o planowanych działaniach jest obligatoryjne, gdy bezrobotny jest skierowany przez PUP na wniosek OPS. W pozostałych przypadkach obowiązek podpisania takiego porozumienia jest fakultatywny.

Pomimo tego, że obowiązujące przepisy niezbyt precyzyjnie definiują obszary współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy a instytucjami pomocy i integracji społecznej, możemy mówić o pewnej skuteczności podejmowania działań opartych o formułę współpracy. Trudno bowiem znaleźć instytucję, która nie prowadziłaby żadnej współpracy. Co więcej, świadomość konieczności podejmowania wspólnych działań pojawia się w deklaracjach zarówno pracowników instytucji rynku pracy, jak i instytucji pomocy i integracji społecznej. Warto zaznaczyć, że współpraca pomiędzy instytucjami rynku pracy a instytucjami pomocy społecznej w zasadzie odbywa się na rynku lokalnym, czyli gminnych lub miejskich ośrodkach pomocy społecznej i PUP. Tutaj możemy mówić o kulturze współpracy.

Ponieważ nie istnieją formalne uregulowania dotyczące współpracy pomiędzy urzędami pracy i ośrodkami pomocy społecznej, pracownicy tych instytucji, którzy wzięli udział w badaniach panelowych, potwierdzili, że współpraca pomiędzy instytucjami rynku pracy a pomocy społecznej bardzo często ma charakter przekazywania sobie informacji o kliencie. Często są to osobiste relacje pracowników, którzy w najwyższym stopniu ułatwiają sobie pracę, a przede wszystkim kierują się chęcią pomocy osobie bezrobotnej. Sama osoba bezrobotna z kolei wielokrotnie jest odsyłana od jednej instytucji do drugiej, w celu dostarczenia pewnych informacji, czy danych w formie pisemnej. Również w ten sposób prowadzona jest wymiana niektórych informacji pomiędzy instytucjami. Taki stan rzeczy wydłuża załatwienie każdej sprawy, wprowadza zdenerwowanie i stres. Wyjściem z sytuacji jest zintegrowany system informatyczny, który pozwoli na dobrą i skuteczną współpracę pomiędzy doradcą zawodowym w PUP a pracownikiem socjalnym z OPS.

Reasumując: brak formalnej współpracy między PUP i OPS powoduje, że mamy do czynienia z powtarzaniem gromadzonych przez instytucje informacji o bezrobotnym i rodzinie. Działają różne systemy informatyczne, co generuje możliwość dublowania się świadczeń wypłacanych potrzebującym. Ponadto osoba potrzebująca pomocy musi kilkakrotnie opowiadać historię swojego życia, czasami dramatyczną. A pracownicy PUP i OPS muszą poszukiwać między sobą nieformalnych ścieżek kontaktu w procesie aktywizacji zawodowej bezrobotnego, czy pomocy socjalnej rodzinie³.

³ Jeżeli chodzi o sytuację rodzinną bezrobotnego, to często jest tak, że ma ona wpływ na jego sytuację tzn. jeżeli samotna matka ma na utrzymaniu małe dzieci, czy starszą osobę, to informuje o tym fakcie pracowników PUP – być może to nie jest „ścieżka formalna” ale często z czysto ludzkiej przyczyny ma wpływ na proces aktywizacji. To samo dotyczy „historii życia” która ma często znaczenie w przypadku kwalifikacji, umiejętności, czy doświadczeń nabywanych drogą „nieformalną”.

W przypadku dublowania się świadczeń projektodawca ma na myśli sytuację, w której bezrobotny nie informuje o pewnych świadczeniach, które otrzymuje, a które mają wpływ na jego dochód. W związku z

Ponadto, zdarzają się sytuacje, gdzie pomiędzy PUP i OPS daje się zauważyć zamiast współpracy – rywalizacja. Jest to zdeterminowane ich usytuowaniem. Rywalizacja ta jest szczególnie silna tam, gdzie PUP i OPS ma jeden organ założycielski.

Tym samym przeprowadzona analiza przyniosła pogłębioną wiedzę na temat wcześniej, wstępnie rozpoznanych w projekcie problemów. Dzięki niej możliwe było m.in. zaprojektowanie funkcjonalnych rozwiązań stosowanych w aplikacji informatycznej CONECTOR (poprzez wskazanie zakresu informacji, jaki winien być do wglądu po stronie PUP jak i OPS, co w efekcie miało wpłynąć na stworzenie mechanizmów przepływu informacji pomiędzy OPS i PUP w zakresie form wsparcia udzielanym wspólnym klientom obu instytucji). Natomiast model degresywnego wsparcia oraz doradztwa zawodowego uzyskały potwierdzenie, co do zasadności ich stosowania (obecne działania instytucjonalne często skutkowały dezaktywująco na osoby długotrwale korzystające ze wsparcia systemu pomocy społecznej), choć ich wprowadzenie w większym stopniu gwarantować będzie wsparcie uczestnikom, niż użytkownikom modelu.

Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych

W obszarze polityki rynku pracy szczególnie ważnym problemem jest aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych. Zgodnie z „ustawą o promocji zatrudnienia...” bezrobotnym długotrwale jest osoba bezrobotna pozostająca w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Są to osoby, które najczęściej nie pobierają zasiłków przewidzianych dla osób bezrobotnych, a źródłem ich utrzymania jest korzystanie z różnego rodzaju pomocy świadczonej przez ośrodki pomocy społecznej, Caritas i inne. Taka sytuacja sprzyja przyjmowaniu biernej postawy, wierze w bezsens dalszych poszukiwań pracy, czekaniu na lepsze czasy, niepodejmowaniu żadnych działań, by znaleźć pracę, co powiększa obszary biedy, a nawet nędzy wśród polskich rodzin. Taka sytuacja to również efekt niedostatecznej współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy i pomocy społecznej, które nie współdziałają w aspekcie zwiększenia motywacji do pracy wśród wspólnych klientów.

Na podstawie badań panelowych Powiatowych Urzędów Pracy i Ośrodków Pomocy Społecznej, które zgłosiły gotowość wzięcia udziału w projekcie ustalono, że przyczyny długotrwałego bezrobocia można podzielić na dwie zasadnicze grupy: przyczyny leżące

tym, że większość świadczeń zależy od dochodu, to część osób bezprawnie może nabywać świadczenia. Jednocześnie w trakcie paneli eksperckich pracownicy dużych OPS potwierdzili, że zdarzył się sytuacje dublowania świadczeń w ramach jednej instytucji (taką możliwość potwierdził informatyk przygotowujący koncepcję systemu informatycznego) ponieważ aplikacje naliczające „świadczenia” działają lokalnie na komputerach poszczególnych pracowników, a synchronizacja danych nie jest natychmiastowa.

poza jednostką – osobą długotrwale bezrobotną (czynniki zewnętrzne) i zależne od jednostki. Zewnętrzne to najczęściej te związane ze społecznymi przemianami, restrukturyzacją różnych sfer gospodarczych, rozbieżności między systemem edukacyjnym a potrzebami rynku pracy, brakiem inwestycji w tworzenie nowych miejsc pracy. Rozwiązanie tych problemów leży przede wszystkim po stronie państwa i samorządu winno być ważnymi punktami strategicznymi rozwoju Polski. Z punktu widzenia samego problemu długotrwałego bezrobocia, jako równie istotne, a może i ważniejsze są czynniki leżące po stronie samego bezrobotnego. Jako najważniejsze z nich pracownicy PUP i OPS wymienili:

- ✓ niskie wykształcenie, brak ambicji edukacyjnych i kompetencji cywilizacyjnych,
- ✓ roszczeniowe podejście, uzależnienie od pomocy społecznej,
- ✓ mała mobilność psychiczna i przestrzenna,
- ✓ lęk przed zmianą, przed tym co nowe,
- ✓ szukanie winy poza sobą i wyuczona bezradność,
- ✓ poczucie nieatrakcyjności i brak wiary w siebie,
- ✓ brak umiejętności gospodarowania pieniędzmi,
- ✓ niepełnosprawność lub jej poczucie, przewlekła choroba, choroba fizyczna lub psychiczna,
- ✓ uzależnienia (głównie nadużywanie i uzależnienie od alkoholu, ale także narkotyków czy leków),
- ✓ wielodzietność i rodziny wielopokoleniowe, rodziny niepełne, duża liczba osób w gospodarstwie domowym,
- ✓ powrót z zakładów karnych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ten obraz długotrwale bezrobotnego, czyli osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wskazuje jednoznacznie, że jest to człowiek, który wymaga specyficznej pomocy. Zarówno w aspekcie finansowym, jak i psychologicznym. Najbardziej niebezpiecznymi konsekwencjami pozostawania poza rynkiem pracy jest, zdaniem uczestników dyskusji panelowych, narastający stan apatii, bezradności, uzależnienia od pomocy instytucji i innych ludzi, życie na niskim poziomie społecznym, a także, co wydaje się być najbardziej groźne, przekazywanie takiego modelu życia swoim dzieciom oraz brak aspiracji edukacyjnych wobec własnych dzieci. Niesie to niebezpieczeństwo dziedziczenia pozycji swoich rodziców lub powielanie ich ścieżki życiowej. Stąd jako najważniejszy cel projektu jest „wyrwanie” bezrobotnych z zakłętego kręgu pozostawania poza rynkiem pracy i równoczesnego bycia pod stałą opieką instytucji państwowych i samorządowych. Ten portret długotrwale bezrobotnego, sporządzony przez biorących udział w projekcie pracowników PUP i OPS, zbliżony jest w znacznym stopniu do opisu przedstawianego w podręcznikach.

Bezrobotny, korzystający z usług urzędu pracy, może mieć wypłacany zasiłek, jednak w przypadku osób długotrwale pozostających bez pracy, bardzo trudno jest uzyskać to świadczenie. Niewiele osób z tej grupy spełnia wymagane warunki. Wysokość zasiłku zależy od udokumentowanego stażu pracy i wynosi od 609,20 PLN do 913,70 PLN miesięcznie. Natomiast „zaradny” bezrobotny jest w stanie uzyskać łączną kwotę pomocy wynoszącą ok. 2 tys. PLN miesięcznie z innych instytucji pomocowych. Jedną z przyczyn małej skuteczności w powrocie na rynek pracy jest zagrożenie utratą świadczeń, z jakich korzysta bezrobotny. Groźba utraty jest związana z aktywizacją bezrobotnego, zaproponowaną przez PUP. Stąd najważniejszym celem projektu jest podniesienie skuteczności w procesie aktywizacji bezrobotnych, która to skuteczność zostanie zwiększona poprzez zaproponowane rozwiązania innowacyjnego. Obejmą one trzy zasadnicze pola: pierwszym jest finansowa zachęta do podjęcia pracy w postaci wypłaty degresywnego wsparcia finansowego. Działanie to ma zapobiec lękowi przed utratą wszelkich form wsparcia w przypadku podjęcia pracy, jak dzieje się to dzisiaj, stanowiąc główny czynnik demotywujący do podjęcia pracy. Wsparcie finansowe musi zostać połączone z pomocą ze strony zarówno doradcy zawodowego w Urzędzie Pracy, jak i pracownika socjalnego z ośrodka pomocy społecznej – rola asystenta (coacha), który opiekuje się jednostką i rodziną w okresie już podjętej pracy. Jako trzeci obszar proponujemy zintegrowany system informatyczny, który usprawni i skutecznie współpracę między PUP a OPS.

Także w aspekcie problemów, z którymi borykają się osoby długotrwale bezrobotne, przeprowadzone badania dostarczają argumentów do wdrażania proponowanych w projekcie, modelowych rozwiązań. Z jednej strony, jak pokazały badania desk research, nie wszystkie szczegółowe problemy tej grupy osób wymienione we wniosku aplikacyjnym, będą mogły być bezpośrednio ograniczone (np. związane z brakiem pozytywnych wzorców w rodzinach, dysfunkcjami społecznymi). Zawęża to działania projektu do listy najważniejszych i najbardziej realnych. W ten sposób, dzięki badaniom desk research problemy, o których wiedza została pogłębiona, mogą być ograniczone poprzez realizację projektowanego wsparcia. Natomiast z drugiej strony, badania prowadzone w ramach metod bezpośrednich, dostarczyły pogłębionej wiedzy na temat systemu degresywnego wsparcia oraz doradztwa zawodowego już w okresie czynnym zawodowo (szczegółowe założenia i przesłanki zostały rozpoznane w trakcie wizyty studyjnej) oraz możliwościach ich wprowadzenia w Polsce (zakres zmian został uzgodniony w trakcie paneli eksperckich realizowanych w kraju). Dzięki tej wiedzy został opracowany produkt finalny w postaci wspomnianego modelu degresywnego wsparcia i doradztwa zawodowego.

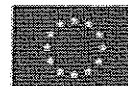
1.4 Uzasadnienie potrzeby prowadzenia działań na rzecz łagodzenia wskazanych problemów

W wyniku przeprowadzonej analizy problemowej można stwierdzić, iż istnieje wyraźna potrzeba prowadzenia działań na rzecz łagodzenia opisanych problemów

szczegółowych. Wybrane problemy są w większym lub mniejszym stopniu możliwe do rozwiązania lub ograniczenia, w wyniku działań projektowych:

- ✓ niska skuteczność instrumentów i usług rynku pracy w odniesieniu do osób pozostających przez długi czas bez zatrudnienia i stale korzystających z pomocy społecznej:
 - zebrane dane wyraźnie argumentują istnienie tego problemu; poprzez proponowane w projekcie rozwiązania możliwe będzie ograniczenie wskazanych dysfunkcji, zwłaszcza poprzez budowę systemu współpracy PUP z OPS i wprowadzenie innowacyjnych elementów doradztwa zawodowego,
- ✓ brak skoordynowanych działań między jednostkami zajmującymi się polityką społeczną a instytucjami rynku pracy w zakresie przywracania osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy:
 - jest to problem bardzo wyraźnie wskazany w trakcie analizy; stąd działania planowane w projekcie na rzecz budowy informatycznej sieci współpracy mają pełne uzasadnienie,
- ✓ niska skuteczność w/w instytucji działa demotywująco na długotrwałych klientów pomocy społecznej i podejmowanie przez nich działań aktywizujących, które nie gwarantują zatrudnienia a wpływają na ryzyko utraty części świadczeń z pomocy społecznej i pozbawiają ich dużej części środków do życia:
 - nawiązanie stałej i profesjonalnej współpracy PUP z OPS z pewnością przyczyni się do redukcji skali diagnozowanego problemu,
- ✓ spadek aspiracji spowodowany utrwalaniem się zjawiska bezrobocia w rodzinie:
 - jest to problem realny w Polsce, a jego rozwiązanie może przyspieszyć wprowadzenie degresywnego wsparcia finansowego,
- ✓ roszczeniowa postawa osób bezrobotnych wobec rynku pracy oraz działalności instytucji rynku pracy i pomocy społecznej oraz niska aktywność zawodowa osób pozostających bez pracy:
 - degresywne wsparcie finansowe będzie bardzo atrakcyjnym instrumentem aktywizacji z punktu widzenia osób długotrwale bezrobotnych. Projektodawca zakłada, że jeżeli uda się zaktywizować i przez rok utrzymać taką osobę na rynku pracy, to to doświadczenie pozwoli na zmianę tej postawy,
- ✓ długotrwałe bezrobocie spowodowane brakiem doświadczenia, wykształcenia oraz niskimi kwalifikacjami zawodowymi:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- problem został szeroko dostrzeżony w trakcie analizy, a aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych jest najważniejszą metodą do redukcji stopy bezrobocia; narzędzia projektowane w projekcie mają na celu pośrednie motywowanie jego uczestników,
- ✓ pasywne i bierne postawy osób bezrobotnych oraz ich obawa przed zmianami:
 - także ten problem jest w pełni realny – potwierdzają to wyniki prowadzonej analizy; projekt pośrednio przyczyni się do zmiany postaw – w perspektywie długofalowej,
- ✓ rozwój patologicznych form zarobkowania (szara strefa, kradzieże i rozboje):
 - poprzez degresywne wsparcie finansowe osoby długotrwale bezrobotne zostaną zmotywowane do porzucenia patologicznych zachowań społecznych,
- ✓ zbyt niskie dochody za wykonywaną pracę w porównaniu do świadczeń socjalnych oraz konieczność „zainwestowania” w siebie jako element demotywujący w kwestii podjęcia zatrudnienia:
 - problem ten jako faktycznie zdiagnozowany w wysokim stopniu motywuje potrzebę wprowadzenia degresywnego wsparcia finansowego,
- ✓ wyuczona „bezradność” – wykorzystywanie możliwości korzystania z pomocy socjalnej:
 - również to negatywne zjawisko jest powszechne wśród osób długotrwale bezrobotnych, a działania projektowe mogą podjąć aktywną z nim walkę,
- ✓ wykluczenie społeczne:
 - poprzez aktywizację zawodowo-społeczną ograniczane są skutki wykluczenia; na poziom aktywizacji tej grupy osób znaczący wpływ ma jakość współpracy PUP z OPS,
- ✓ niska samoocena osób bezrobotnych:
 - zjawisko jest powszechne – tak wynika z przeprowadzonej analizy problemu; jednakże projekt może wpłynąć na jego ograniczenie jedynie w stopniu pośrednim poprzez odpowiednie wsparcie doradcze,
- ✓ brak pozytywnych wzorców w rodzinach:
 - patologia i dziedziczenie negatywnych zachowań, to cecha charakterystyczna dla rodzin tworzonych przez osoby długotrwale bezrobotne; narzędzia przewidziane w projekcie nie wpłyną

bezpośrednio na ograniczenie tego problemu, jednak w sposób pośredni poprzez aktywizację zawodową dzieci, czy rodziców mogą zmieniać te wzorce,

✓ dysfunkcje społeczne:

- również w tym aspekcie projekt może jedynie pośrednio wpłynąć na skalę ich występowania.

1.5 Najważniejsze rezultaty i ustalenia badawcze

Brakuje kompleksowych rozwiązań narzucających ściślejszą współpracę pomiędzy powiatowymi urzędami pracy a ośrodkami pomocy społecznej. Tymczasem instytucje te często działają na rzecz tej samej kategorii klientów – długotrwale bezrobotnych. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest brak wyraźnie sprecyzowanej współpracy między instytucjami. Chociaż rośnie świadomość konieczności zintegrowania wsparcia oferowanego osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Przedstawiciele PUP i OPS za największą przeszkodę w nawiązywaniu współpracy uznają biurokrację (69%), a także: brak chęci podjęcia współpracy (34%), nadmiar obowiązków (33%) oraz ograniczenia wynikające z przepisów prawnych (31%). Pracownicy zarówno OPS, jak i PUP zauważają, że pewne zadania się dublują – najczęściej w zakresie aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia prowadzonej w oparciu o podobne projekty EFS i poradnictwa zawodowego.

Ankietowani pracownicy OPS i PUP podkreślali również problem tzw. luk systemowych wykorzystywanych przez klientów tych instytucji. Najczęściej wskazywano na trudność weryfikacji danych podawanych przez klientów w oświadczeniach, rejestrowanie się w PUP jedynie w celu uzyskania uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego oraz unikanie przez klientów OPS aktywizacji zawodowej w obawie przed utratą świadczeń. Wyniki dowodzą, że główną barierą w podjęciu efektywnej współpracy są czynniki obiektywne, jak zhierarchizowane struktury i przepisy prawne.

Wskaźnikiem niskiej skuteczności instrumentów i usług rynku pracy jest zdaniem bezrobotnych ilość i jakość oferowanych miejsc pracy. Ich zdaniem propozycje pracy są nieadekwatne do ich poziomu wykształcenia oraz kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności zawodowych. Podkreślano również nieatrakcyjną stronę finansową ofert pracy. Ponadto wyniki badań długotrwale bezrobotnych na Śląsku ilustrują niepokojący fakt. Otóż 18% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym twierdzi, że urząd pracy nie udzielił im żadnej pomocy. Zdaniem autorów raportu ta grupa respondentów należy do osób biernych, niezainteresowanych znalezieniem pracy i podjęciem zatrudnienia.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przyznają, że czują się niekomfortowo w kontaktach z urzędnikami – mają poczucie, że są traktowane przedmiotowo, nie

czują wsparcia psychicznego, a oferowane im propozycje pomocy są nieadekwatne do potrzeb, posiadanego wykształcenia i doświadczenia zawodowego.

Prawie co dziesiąty długotrwale bezrobotny na Śląsku nie jest zainteresowany żadnymi formami pomocy i wsparcia ze strony PUP. Mogą być dwie potencjalne przyczyny takiej postawy. Respondenci nie wierzą już, że urząd pomoże im znaleźć pracę. Z drugiej zaś strony, możliwe, że część bezrobotnych pracuje w szarej strefie w związku z czym nie jest już zainteresowana rozpoczęciem legalnej pracy

Badania z 2006 roku na temat problemu bezrobocia długotrwalego w województwie opolskim wysuwają następujące wnioski z zebranego materiału badawczego. Po pierwsze, respondenci nisko oceniają skuteczność formy pomocy w postaci kursów i szkoleń. Ich zdaniem bardziej racjonalna pomoc polegałaby na przekazaniu im dodatkowych pieniędzy. Ponadto, oferowane obecnie formy pomocy wpływają demobilizującą na osoby długotrwale bezrobotne i kształtują postawę roszczeniową.

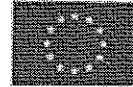
Zdaniem pracowników PUP niepokojącym zjawiskiem jest rozprzestrzenianie się bezrobocia na pozostałych członków rodziny. Związane jest to z postępującą pauperyzacją tych rodzin oraz ograniczaniem możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży. W opinii respondentów wykorzystywanie świadczeń z pomocy społecznej rodzi umiejętność przeżycia bez konieczności podejmowania legalnego zatrudnienia.

Z badań zrealizowanych na reprezentatywnej próbie długotrwale bezrobotnych województwa opolskiego niezbicie wynika, że dominują jednostki o długim łącznym okresie pozostawania bez pracy, wynoszącym od 4 do 5 lat. Tak długi czas pozostawania bez pracy w wysokim stopniu utrudnia powrót na rynek pracy (dezaktualizacja umiejętności zawodowych) i prowadzi do wykluczenia społecznego. Trend ten jest zauważalny zarówno wśród kobiet (ponad połowa z badanych), jak i mężczyzn (prawie 2/5 badanych).

Z danych udostępnionych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wynika, że wykształcenie w istotny sposób wpływa na kształt struktury długotrwale bezrobotnych. Warto również zaznaczyć, że długotrwale bezrobotni charakteryzują się niższym poziomem wykształcenia niż ogół zarejestrowanych bezrobotnych. Najniższy odsetek stanowią osoby legitymizujące się wykształceniem wyższym – pod koniec 2010 roku stanowiły one 7,6% długotrwale bezrobotnych (wśród ogółu bezrobotnych odsetek ten wynosił 10,5%).

Długotrwali klienci pomocy społecznej preferują postawy bierne, uzależniają się od systemu pomocy społecznej. Zaobserwowano również, że osoby korzystające przez dłuższy czas z zasiłków są psychicznie bardziej zdeorganizowane.

Wyniki badań opublikowane przez GUS świadczą, że liczba osób przyznających się do pracy w szarej strefie się zmniejsza – z 2.199 tys. w 1995 roku do 785 tys. w roku 2009.

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2010 roku pracę na czarno deklarowało 732.tys. osób, co stanowiło 4,6% ogółu pracujących.

Z analizy materiału zebranego w województwie opolskim w 2006 roku wynika, że pracę na czarno odrzucało 65,3% bezrobotnych długotrwale. Bardziej sceptycznie do pracy w szarej strefie podchodzą osoby z wyższym wykształceniem oraz kobiety. Jednak jak wynika z zebranych informacji blisko połowa badanych podejmuje pracę bez legalnego zatrudnienia. Zauważono wyraźną zależność pomiędzy faktem pobierania zasiłku z pomocy społecznej a podejmowanie pracy w szarej strefie (65% korzystających z pomocy społecznej pracuje nielegalnie). Pracę nierejestrowaną częściej podejmują mężczyźni niż kobiety (63,7% do 37,6%).

Pomoc zinstytucjonalizowana w postaci między innymi zasiłków wypłacanych przez urzędy pracy oraz ośrodki pomocy społecznej może wiązać się z obniżeniem motywacji do podejmowania aktywności w celu znalezienia zatrudnienia, może także zmniejszać poczucie kompetencji do samodzielnego radzenia sobie z problemem braku pracy. Negatywnym aspektem wsparcia może być również uzależnienie od pomocy.

Powtarzające się nieudane próby odnalezienia się na rynku pracy mogą skutkować poczuciem wyuczonej bezradności oraz zewnętrznym poczuciem umiejscowienia kontroli. Ciągłe porażki i niepowodzenia związane ze znalezieniem pracy wytwarzają u osoby bezrobotnej poczucie bezradności, przekonanie o nieskuteczności swojego zachowania. Ich zdaniem zdobycie pracy graniczy z cudem, a wszystkie okoliczności działają przeciwko jej staraniom. Jednostka z czasem przyzwyczaja się do permanentnych porażek. Wyuczona bezradność sprzyja nieumiejętności wykorzystywania szans na znalezienie pracy.

Pracownicy instytucji rynku pracy zwracali uwagę, że klienci beneficjenci ośrodków pomocy społecznej unikają aktywizacji zawodowej, by nie utracić świadczeń.

Prowadzona w projekcie współpraca ponadnarodowa miała na celu adaptację wzorcowych rozwiązań stosowanych w austriackim systemie instytucji rynku pracy i pomocy społecznej. Wybrane do upowszechnienia w Polsce narzędzia stosowane w Austrii cechują się znaczącym poziomem skuteczności i efektywności. Jednakże niejednokrotnie wymagałyby ich lokalizacji, tj. dostosowania do polskiego prawa i praktyki w zakresie obsługi klientów przez obie grupy instytucji. Zasadniczą austriacką praktyką, na której opierają się modelowe rozwiązania proponowane w projekcie jest rozwiązanie prawne wprowadzone w życie w dniu 1 września 2010 roku. Zabezpieczenie minimalne przyznawane w zależności od posiadanych środków *Bedarfsorientierte Mindestsicherung* jest świadczeniem socjalnym państwa austriackiego wprowadzonym przez Rząd Federalny w celu walki z ubóstwem. Przed wprowadzeniem zmian w każdym kraju związkowym pomoc społeczną regulowały odrębne przepisy i określały różne zasady, w tym w zakresie wysokości stawek zasiłków. W związku z tym poczyniono ustalenia pomiędzy rządem a krajami związkowymi dotyczące ujednolicenia zabezpieczenia minimalnego (BMS), co miało

zwiększyć skuteczność działań. Na czym szczegółowo polega to rozwiązanie? Zabezpieczenie minimalne przyznawane w zależności od posiadanych środków BMS jest przewidziane na zasadzie subsydiarności dla osób niedysponujących odpowiednimi środkami finansowymi, które mogłyby w wystarczający sposób pokryć utrzymanie swoje, bądź rodziny. Decyzję o przyznaniu zabezpieczenia minimalnego BMS podejmuje każdorazowo jednostka samorządu terytorialnego (np. odpowiednik polskiego starostwa). Także ona wypłaca to świadczenie.

Po dłuższym okresie pobierania zabezpieczenia minimalnego BMS wspierane będzie podjęcie pracy zarobkowej poprzez wprowadzenie odpowiednich narzędzi finansowych. Np. przewidziano wprowadzenie do systemu kwoty zwolnionej z opodatkowania dla osób ponownie wchodzących na rynek pracy *WiedereinsteigerInnenfreibetrag*. W określonych przypadkach może ona być zagwarantowana również dla osób podejmujących się pierwszej pracy zarobkowej. Otrzymywanie wynagrodzenia z tytułu podjęcia pracy w takich okolicznościach nie skutkuje zaprzestaniem wypłacania zabezpieczenia minimalnego BMS, co w efekcie zachęca do podjęcia zatrudnienia.

Wprowadzeniu tego rozwiązania przyświecała idea, że ten, kto pobiera zabezpieczenie minimalne BMS musi być zdolny i gotowy do podjęcia pracy zarobkowej. Obowiązująca jest w tym przypadku definicja „pracy odpowiedniej do możliwości”. Jeśli dana osoba nie przyjmie oferty pracy zakwalifikowanej w procesie pośrednictwa pracy jako „odpowiedniej do możliwości” jest zabezpieczenie minimalne BMS może zostać zredukowane nawet do połowy przez instytucję je przyznającą.

Osoby zdolne do pracy pobierające zabezpieczenie minimalne BMS są jednocześnie odnotowywane w urzędach pracy AMS. Dzięki temu mogą korzystać one ze wszystkich ich usług, takich jak wsparcie przy poszukiwaniu pracy, pomoc w dalszym kształceniu i wsparcie mające celu ponowną integrację bezrobotnych z rynkiem pracy.

Natomiast w polskiej rzeczywistości można to rozwiązanie powiązać z grupą osób długotrwale bezrobotnych, jako najbardziej narażonych na ryzyko ubóstwa. Oczywiście nie wszystkie rozwiązania są możliwe do wprowadzenia w Polsce, co wynika z wielu złożonych przyczyn. Niemniej jednak sam mechanizm regresywnego wsparcia oraz powiązanie usług instytucji rynku pracy ze wsparciem jednostek pomocy społecznej stanowi ważny aspekt naśladowczy.

1.6 Dotychczasowe działania na rzecz łagodzenia wskazanych problemów

Analizując założenia niniejszego projektu, można znaleźć pewne analogie do rezultatów wypracowanych w ramach projektów EQUAL. Żaden z rezultatów zamieszczonych

w bazie rezultatów EQUAL nie jest jednak tożsamy z realizowanym projektem. Założenia projektu nie powielają już gotowych produktów. Proponowane w projekcie

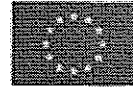

narzędzia zawierają nowe rozwiązania, lub udoskonalone wersje rozwiązań wypracowanych w ramach PIW EQUAL. Poza tym proponowane w projekcie rozwiązania są innowacyjne i nie dublują wcześniejszych rozwiązań.

Dla przykładu:

1. Projekt „Praca w posagu – model wychodzenia z bezrobocia rodzinnego na wsi” zakładał powołanie partnerstwa w celu stworzenia modelowych rozwiązań mogących być skutecznym narzędziem aktywizacji zawodowej grup dotkniętych bezrobociem rodzinnym i pokoleniowym, występującym powszechnie na obszarach wiejskich Pomorza Zachodniego. Program przeznaczony był dla rodzin wiejskich borykających się z problemem bezrobocia rodzinnego lub pokoleniowego (co najmniej dwie osoby lub przedstawiciele dwóch pokoleń pozostają bez pracy).

Rezultatem projektu był „System wychodzenia z rodzinnego bezrobocia na wsi” – kompleksowe rozwiązanie, integrujące powiatową i gminną pomoc instytucjonalną z systemem samopomocy obywatelskiej. Istotą działań było zaangażowanie społeczności lokalnych – w tym potencjalnych pracodawców – w działania pomocowe podejmowane na rzecz beneficjentów. Rezultat umożliwia usprawnienie obiegu informacji pomiędzy instytucjami a organizacjami udzielającymi wsparcia, więc pomoc nie jest dublowana. Funkcjonowanie opracowanego systemu opiera się na efektywnym, zintegrowanym wykorzystywaniu obecnie dostępnych środków i usług w celu wprowadzania beneficjentów na rynek pracy, a także wspierania ich w usamodzielnianiu się oraz stopniowym odchodzeniu od korzystania z pomocy instytucjonalnej (głównie społecznej). Animator Pracy w oparciu o środki i narzędzia uzyskane z lokalnych instytucji i organizacji realizuje przygotowany wraz z rodziną plan, a także wykorzystuje zewnętrzne formy wsparcia np. kursy i szkolenia. W swojej działalności może korzystać z pomocy Klubów Wsparcia Koleżeńckiego, wywodzących się ze społeczności lokalnej i działających na zasadzie wolontariatu, oraz z usług Operatora Informacji – nowego aktora lokalnego rynku – który gromadzi i udostępnia dane niezbędne do skutecznego prowadzenia programu. Osoba pełniąca tę funkcję prowadzi nabór beneficjentów, przygotowuje diagnozę ich potrzeb i posiadanych umiejętności, współtworzy razem z rodziną plan pracy, podpisuje umowy z odpowiednimi organizacjami/instytucjami (np. Powiatowymi Urzędami Pracy, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej). Organizacją i monitorowaniem wdrożenia zajmuje się Rada Społeczna, której zadaniem jest m.in.: kwalifikacja Rodzin Bezrobotnych, wybór instytucji współpracujących przy wdrażaniu systemu, koordynacja działań i modyfikacja przyjętych procedur. Rozwiązanie ułatwiające osobom dotkniętym problemem bezrobocia rodzinnego lub pokoleniowego wejście na rynek pracy obejmuje: zintegrowany system w postaci opisu procedur i schematów postępowania, a także przepływ informacji, ścieżki postępowania, procedury oceny badania

skuteczności, procedury finansowania oraz standaryzowane narzędzia pracy Animatora Pracy, Klubu Wsparcia Koleżeńckiego i Operatora Informacji.

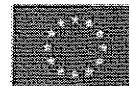
2. Projekt **„Odziedzicz pracę”** dążący do opracowania metod przeciwdziałania procesowi dziedziczenia bezrobocia w rodzinach dotkniętych tym problemem. Działania projektu były adresowane do trzech grup odbiorców: beneficjentów - rodzin, w których są osoby długotrwale bezrobotne, instytucji zajmujących się integracją społeczno-zawodową oraz do społeczności lokalnych. Nowatorski charakter projektu wynikał z faktu, że swoim zasięgiem obejmował całe rodziny, a nie jedynie osobę, która straciła pracę. W ramach projektu został przygotowany i wdrożony kompleksowy program obejmujący kursy motywacyjno-terapeutyczne i szkolenia zawodowe. Partnerstwo opracowało metodę koordynacji działań instytucji zajmujących się integracją społeczno-zawodową, poprzez platformę współpracy oraz wymiany doświadczeń i informacji między organizacjami lokalnymi, a także seminaria i warsztaty z udziałem przedstawicieli podobnych partnerstw z Hiszpanii, Włoch i Francji.

Rezultatem projektu był: **„Dualny model szkolenia zawodowo-aktywizującego dla osób długotrwale bezrobotnych i członków ich rodzin”** – model kompleksowego szkolenia dla rodzin osób długotrwale bezrobotnych obejmuje dwie ścieżki edukacyjne: zawodową – dla osób bezrobotnych oraz aktywizującą – dla członków ich rodziny. Szkolenia zawodowe mają charakter modułowy, łączą elementy zajęć praktycznych, motywujących i aktywizujących. Bezrobotni zdobywają umiejętności praktyczne, sprawdzane w toku praktyk zawodowych.

W ramach modelu opracowano programy szkoleniowe odpowiadające wymaganiom związanym z dziesięcioma zawodami (wraz z materiałami dydaktyczno-metodycznymi dla wykładowców), model rekrutacji beneficjentów (przy udziale instytucji działających na rynku pracy) oraz model zarządzania procesem szkoleniowym, obejmujący przepływ informacji i danych.

3. Projekt **„Druga szansa”**, którego celem było stworzenie efektywnego systemu reintegracji zawodowej oraz wychodzenia z izolacji społecznej osób żyjących na marginesie życia społecznego. Beneficjentami ostatecznymi projektu były osoby i rodziny długotrwale bezrobotne, biedne, nadużywające alkoholu, żyjące z zasiłków pomocy społecznej, bez wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz młodzież pochodząca z tego środowiska. Projekt zakładał zapewnienie dzieciom ww. grup zajęć wyrównujących szanse edukacyjne, kulturalne i społeczne, wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w rodzinach oraz wspieranie aktywności i rozwoju społecznego młodzieży. W ramach projektu opracowano system szkolenia przyszłych kadr służb społecznych.

Rezultatem projektu był **„Model działania asystenta rodzinnego”** – doradcy i przewodnika osób, które znalazły się na marginesie życia społecznego

i członków ich rodzin. Działania asystenta obejmują pomoc w problemach socjalnych, psychologicznych, rodzinnych, wychowawczych z dziećmi, motywowanie do uzupełniania wykształcenia oraz kwalifikacji, wsparcie w poszukiwaniu i utrzymaniu pracy. Ich innowacyjność polega na indywidualnym dotarciu do beneficjentów i dostosowaniu programu pomocy do charakteru ich problemów.

4. Projekt „**Wstań, unieś głowę**”, którego celem była integracja lub reintegracja zawodowa osób pozostających bez pracy ponad 3 lata oraz osób zagrożonych bezrobociem z powodu niewielkiego doświadczenia zawodowego i niskich kwalifikacji. W ramach projektu powołano Centrum Aktywizacji Bezrobotnych, w którym funkcjonowały dwie komórki: „Pogotowie pracy” oraz „Wylęgarnia inicjatyw”. Pogotowie miało na celu wspieranie osób poszukujących pracy najemnej. Działo jako pośrednictwo pracy dysponujące bazą danych o osobach poszukujących zatrudnienia i zainteresowanych pracodawcach. „Wylęgarnia inicjatyw” miała wspierać tych beneficjentów, którzy zechcą założyć spółdzielnię, a ponadto pomagać w poszukiwaniu rynku zbytu dla wyrobów rękodzielniczych powstających w ramach projektu i po jego zakończeniu. Ponadto dla beneficjentów zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej realizowany był „Żłobek biznesu”, który pozwolił na zdobycie podstawowych wiadomości na temat zakładania firmy, obowiązków właściciela i innych aspektów funkcjonowania małej przedsiębiorczości.

Rezultatem projektu był „Model aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Model stanowi połączenie kilku wzajemnie uzupełniających się modułów, pozwalających na podnoszenie kwalifikacji zawodowych beneficjentów (zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami) i zdobywanie przez nich umiejętności koniecznych do aktywnego poruszania się na rynku pracy. Inicjatywa ta miała na celu przerwanie bierności osób marginalizowanych społecznie, czemu miało służyć odpowiednie motywowanie oraz aktywizacja uczestników programu, a także indywidualna praca z każdym z nich.

?

Ww. projekty zakładają różne formy wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie. Jednak w żadnym aspekcie nie podejmują tych samych zagadnień, co projekt „Innowacyjne wsparcie dla Ciebie”. W każdym z ww. projektów, w celu efektywnego wykorzystania proponowanych rozwiązań konieczne jest porozumienie Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Urzędów Pracy oraz ewentualnych innych aktorów w sprawie selekcji beneficjentów, wyboru form wsparcia, podziału kompetencji itd.

Dla przykładu „Model Innowacyjnego Wsparcia” przypisuje doradcy w PUP podobną funkcję, jak opisany wyżej Operator Informacji (osoba pełniąca tę funkcję prowadzi nabór beneficjentów, przygotowuje diagnozę ich potrzeb i posiadanych umiejętności, współtworzy razem z rodziną/uczestnikiem plan pracy). Równolegle funkcję Animatora

Pracy (realizuje przygotowany wraz z rodziną/uczestnikiem plan) przypisuje pracownikowi OPS, który może pełnić rolę opisanego asystenta rodzinnego, która to funkcja od 1 stycznia 2012 powinna być statutowo realizowana w OPS.

W pewnym zakresie proponowany model nawiązuje również do Dualnego modelu szkolenia zawodowo-aktywizującego dla osób długotrwale bezrobotnych i członków ich rodzin. W tym zakresie osoba długotrwale bezrobotna aktywizowana jest poprzez nabywanie doświadczenia zawodowego, oraz motywację doradcy w PUP, natomiast, co również bardzo ważne, cały proces jest wzmacniany poprzez opiekę aktywizacyjną rodziny ze strony OPS.

Proponowany model jak i wszystkie wymienione stawia na indywidualną pracę z każdym klientem.

Ponadto proponowane narzędzia koordynacji działań instytucji zajmujących się integracją społeczno-zawodową, takie jak platforma współpracy oraz wymiany doświadczeń i informacji, czy warsztaty, nie gwarantują prawidłowej i pełnej wymiany informacji na temat wspólnych klientów. Projekt „Innowacyjne wsparcie dla Ciebie” wychodzi naprzeciw tym problemom i zakłada stworzenie wspólnej, kompatybilnej bazy danych wspólnych klientów PUP i OPS.

Jeżeli chodzi o tego typu rozwiązania, to na ten moment wszystkie znane projektodawcy są na etapie testowania. Należą do nich:

- ✓ Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna (SEPI) gromadzi w jednym miejscu dane rozproszone dotychczas w różnych instytucjach, pozwala na eliminację nadużyć przy wypłacie świadczeń oraz efektywniejszą obsługę Klientów Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy i Referatu Świadczeń Rodzinnych.

Najbardziej zaawansowana platforma w kontekście etapu testowania.

Zgodnie z informacjami otrzymanymi od ekspertów baza ta ograniczyła tzw. „papierologię”, jednak nie ograniczyła pracy urzędnikom, gdyż system jest dostępny dla wielu instytucji, które muszą wystąpić o udostępnienie konkretnych danych. Dane te nie są najczęściej generowane automatycznie, tylko przygotowywane przez pracownika instytucji, która ma je udostępniać. Proponowany system CONECTOR co prawda z założenia obsługuje tylko PUP i OPS, jednak wszystkie dane w nim zawarte generują się automatycznie i nie wymagają dodatkowego nakładu pracy użytkowników. Dodatkowo korzystając z platformy SEPI jej użytkownicy mogą tylko wyświetlać dane, natomiast system CONECTOR będzie dawał możliwość dodawania informacji, które nie występują w systemach PUP i OPS, a są ważne z punktu widzenia pracy z klientem

- ✓ Program informatyczny Jowisz - będący narzędziem informatycznym Programu Indywidualizowanego Wsparcia. Wprowadzone do Jowisza dane

tworzą skompensowany zasób wszystkich informacji o danej osobie dotyczących zarówno jego sytuacji socjalno-bytowej, rodzinnej, wykształcenia, przebiegu pracy zawodowej, braku aktywności zawodowej, co daje zarówno pracownikowi PUP, jak i pracownikowi OPS jasny obraz sytuacji danej w ramach jej aktywizacji.

Proponowany system ma dodatkowe funkcje takie jak funkcja naliczania degresywnego wsparcia finansowego oraz funkcja związana z automatyczną „podpowiedzią” systemu o możliwościach wsparcia dla danego klienta

- ✓ E-narzędzie stworzone w ramach projektu „Model współpracy IRP i IPS narzędziem efektywnej aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych” dotyczy trzech obszarów: zapewnienia sprawnego przepływu informacji pomiędzy publicznymi i niepublicznymi IRP i IPS, dostarczania w szybki sposób (automatyczny) aktualnych danych statystycznych dotyczących struktury i wielkości lokalnego bezrobocia, usprawnienia technicznego procesu świadczenia bezrobotnym indywidualnego, kompleksowego i długoterminowego wsparcia, poprzez dostarczenie narzędzia informatycznego. E-narzędzie w sposób szczególny dedykowane jest organizacjom pozarządowym działającym w obszarze rynku pracy i pomocy społecznej, umożliwiając włączenie się NGO w działania aktywizujące bezrobotnych, w sposób partnerski lub realizując zadania publiczne na zlecenie instytucji rynku pracy, poprzez wypracowanie metody udostępnienia bardzo szczegółowych informacji na temat specyfiki lokalnego bezrobocia, bez konieczności ujawniania danych osobowych.

Proponowany system ma dodatkowe funkcje takie jak funkcja naliczania degresywnego wsparcia finansowego i w odróżnieniu do wyżej wymienionych systemów aktualizuje dane „z automatu”, zgodnie z wiedzą projektodawcy w obecnych systemach dane są aktualizowane „ręcznie” przez administratora.

Ponadto większość rezultatów z bazy EQUAL skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych, skupia się głównie na początkowej fazie aktywizacji zawodowo-społecznej tej grupy, tj. do momentu podjęcia zatrudnienia. Projekt „Innowacyjne wsparcie dla Ciebie” zakłada natomiast opracowanie systemu doradztwa zawodowego, obejmujące również okres po podjęciu zatrudnienia, tak by pomóc beneficjentowi w utrzymaniu się na rynku pracy. Dla przykładu w ramach PIW EQUAL realizowano wiele projektów, które odnoszą się do asystenta czy animatora osoby wykluczonej lub job coacha. We wszystkich tych projektach uznano funkcję tego typu za bardzo przydatną we wsparciu osoby wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem. Niniejszy projekt w związku z tym proponuje zaimplementowanie na stałe tej funkcji w system współpracy PUP i OPS.

Ostatnim aspektem jest system zachęt dla osób długotrwale bezrobotnych, motywujących tę grupę do podjęcia zatrudnienia. Żaden z rezultatów w bazie Equal nie przewiduje zachęt finansowych. Natomiast w ramach realizowanego projektu, opracowanie algorytmu degresywnego wsparcia finansowego⁴ jest jednym z bazowych produktów.

2 Cel wprowadzenia innowacji

Celem głównym projektu jest wypracowanie i upowszechnienie innowacyjnego modelu współpracy PUP i OPS w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie oraz efektywniejszego wykorzystania środków publicznych kierowanych do tej grupy do grudnia 2013

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie nowych mechanizmów skutecznie motywujących długotrwale bezrobotnych do aktywności zawodowej.
2. Wypracowanie skutecznych mechanizmów przepływu informacji pomiędzy OPS i PUP w zakresie form wsparcia udzielanym wspólnym klientom obu instytucji co spowoduje poprawę integralności działań jednostek działających na rzecz osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, przy współudziale przedstawicieli jednostek niepublicznych.
3. Adaptacja w warunkach polskich rozwiązań austriackich dot. aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych.
4. Wzmocnienie postaw pro aktywnych w wychodzeniu z bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych.

2.1 Cel innowacji

Cel główny innowacji jest tożsamy z celem głównym projektu i jest nim wypracowanie i upowszechnienie innowacyjnego modelu współpracy PUP i OPS w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie oraz efektywniejszego wykorzystania środków publicznych kierowanych do tej grupy do grudnia 2013.

2.2 Pożądany stan docelowy po wprowadzeniu innowacji

Proponowany „Model Innowacyjnego Wsparcia” – model współpracy PUP i OPS w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym

⁴ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

dziedziczących bezrobocie, zakłada współpracę na poziomie powiatowym urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w zakresie aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

Na produkt finalny składają się trzy produkty pośrednie tj. baza danych wspólnych klientów – model wymiany danych w aplikacji udostępniającej dane PUP/OPS – CONECTOR, algorytm degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo oraz nowy profil doradcy – asystenta osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy.

Koncepcja modelu wymiany danych w aplikacji udostępniającej dane PUP/OPS – CONECTOR

W ramach projektu planuje się stworzyć innowacyjny system, który będzie łączył dane z kilku różnych systemów funkcjonujących w Powiatowych Urzędach Pracy i Ośrodkach Pomocy Społecznej. W projekcie system będzie testowany w 3 powiatach: Strzelce Opolskie, Świętochłowice i Zabrze. Obecnie w każdym z PUP działa system o nazwie Syriusz, natomiast OPS korzystają z różnych systemów, głównie z systemu Pomost i Świadczenia Rodzinne.

Główne funkcje systemu to:

1. Pobieranie danych o osobach zarejestrowanych w PUP i OPS w czasie rzeczywistym.
2. Naliczenie degresywnego wsparcia dla tych osób.
3. Pokazanie możliwości wsparcia dla danej osoby (np. dopasowane oferty pracy, możliwość udziału w konkretnych projektach, inne wsparcie oferowane przez każdą z instytucji).

Użytkownikami tego systemu będą pracownicy zarówno PUP, jak i OPS. System ten ma pokazywać możliwości wsparcia dla osób, które przez dłuższy czas pozostają bezrobotne i wskazywać, jakie wsparcie zarejestrowana osoba już otrzymała (m.in. wysokość zasiłków). Oprócz pobierania istniejących danych w systemie będzie także funkcja wprowadzania nowych danych i wychwytywania niespójności istniejących danych (weryfikacja rozbieżności informacji o danej zarejestrowanej osobie). W momencie wychwycenia takiej niespójności wspomniane placówki będą się ze sobą kontaktować, celem wyjaśnienia tych niespójności. W kwestii ochrony danych osobowych proponuje się rozwiązanie, w którym każdy zarejestrowany w PUP i OPS, biorący udział w projekcie będzie wyrażał pisemną zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych. Dane każdego zarejestrowanego będą służyły do systemów w sposób asynchroniczny. System będzie posiadał również opcję elektronicznego obiegu dokumentów, czyli dokumenty podpisywane przez zarejestrowane w PUP i OPS osoby

będą w sposób elektroniczny „podpinane” (skany) pod profil danej osoby w systemie, co ułatwi i przyspieszy weryfikację takiej osoby.

Bardzo ważną funkcją będzie możliwość wyboru przez każdego użytkownika danych, które zostaną udostępnione (udostępnianie definicyjne) innym użytkownikom. W systemie zaistnieje konieczność generowania raportów o użytkownikach, którzy przeglądali dane, dodawali je, edytowali czy kasowali.

W czasie trwania projektu zapewnione będzie wsparcie techniczne systemu (*Helpdesk*) dla 3 wymienionych wyżej powiatów.

Algorytmem degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo

Proponowane rozwiązanie przewiduje przetestowanie stworzonego przez panel ekspertów algorytmu degresywnego wsparcia finansowego dla osób aktywizowanych zawodowo⁵. Jego celem jest zrównoważenie świadczeń utraconych w momencie podjęcia zatrudnienia przez osoby długotrwale bezrobotne i stopniowe ich zmniejszanie do momentu uzyskania niezależności finansowej (przez okres pół roku).

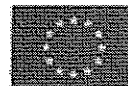
Świadczeniem będą objęci wszyscy beneficjenci na podstawie umowy o udział w projekcie. Zawarcie umowy będzie oznaczać rezygnację z otrzymywanych świadczeń z OPS, o czym beneficjent będzie informowany. Świadczenie będą wypłacać Partnerzy.

Mechanizm ten zakłada także oszczędność środków publicznych. Środki przeznaczone na stworzenie degresywnego systemu wsparcia w efekcie spowodują brak konieczności dalszego wspierania osób zaktywizowanych zawodowo (relacja nakład – rezultat).

Nowy profil doradcy – asystenta osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy

Obecnie obowiązujące procedury, dotyczące sfery pomocy doradczej prowadzonych przez doradców zawodowych z publicznych służb zatrudnienia są wystarczające dla okresu przebywania klienta w rejestrach urzędu pracy. Jednak są klienci, którzy wymagają wsparcia także po podjęciu zatrudnienia. Praktyka urzędów pracy skupia się na aktywizowaniu osób bezrobotnych, a następnie odnotowywaniu faktu ich wyrejestrowania (np. podjęcia zatrudnienia, uzyskania świadczeń rentowych, etc.). Innowacyjność realizowanego projektu polegać będzie na obejmowaniu monitoringiem przez doradcę zawodowego osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy, po podjęciu przez nich zatrudnienia. Doradcy zawodowi będą stosować

⁵ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

dotychczasowe procedury (zgodnie z zapisami kart usług doradczych) rozszerzone o element monitoringu sytuacji klienta po podjęciu zatrudnienia.

Proponowana procedura bazuje na dotychczasowej praktyce urzędów pracy dotyczącej świadczenia usług poradnictwa zawodowego z rozszerzeniem o nowy element monitoringu zatrudnienia osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy. Nie istnieje potrzeba nowelizowania zasad prowadzenia usług doradczych w okresie przedzatrudnieniowym, gdyż uwzględniają one wszystkie istotne elementy dotyczące porady zawodowej.

W przypadku doradcy asystenta osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy, należy kartę usług doradczych rozszerzyć o:

1. Monitoring zatrudnienia:

- ✓ adaptacja nowozatrudnionego w środowisku pracy (ustalenie z klientem sposobów komunikowania się i/lub terminów wizyt doradcy zawodowego),
- ✓ opinia pracodawcy o adaptacji nowego pracownika w firmie (terminowość, rzetelność).

2. Wsparcie doradcze przez partnerów z instytucji pomocowych i rynku pracy (doradca zawodowy współpracuje z innymi instytucjami, aby w razie potrzeby klient mógł skorzystać z innych porad niż zawodowe, pomagających mu w utrzymaniu zatrudnienia):

- ✓ porady socjalne – pracownicy ośrodków pomocy społecznej, oraz ośrodków pomocy rodzinie,
- ✓ porady prawne – radca prawny, pracownik inspekcji pracy,
- ✓ porady finansowe – bank, prawnik,
- ✓ porady ubezpieczeniowe – ZUS,
- ✓ inne.

„Innowacyjne Wsparcie dla Ciebie” systematyzuje szczegółowo zakres i formę kompleksowych działań w celu doprowadzenia do sytuacji, w której osoba korzystająca z pomocy urzędu pracy i jednocześnie korzystająca z pomocy ośrodka pomocy społecznej, zostaje personalnie przypisana do jednego pracownika PUP oraz jednego pracownika OPS. Są oni ze sobą w stałym kontakcie i wspólnie realizujących program ukierunkowany na wyprowadzenie z bezrobocia przypisanego im długotrwale bezrobotnego.

REZULTATY TWARDE

Kluczowym rezultatem twardym jest produkt finalny w postaci systemowego modelu współpracy PUP i OPS z wykorzystaniem elementów modelu austriackiego, na który składać się będą trzy produkty pośrednie, tj. baza danych wspólnych klientów - model wymiany danych w aplikacji udostępniającej dane PUP/OPS – CONECTOR, algorytm degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo oraz nowy profil doradcy – asystenta osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy.

Dzięki wdrożeniu algorytmu, wzrośnie liczba długotrwale bezrobotnych wychodzących z bezrobocia. Funkcjonowanie bazy wpłynie korzystnie na synergię działań PUP i OPS i ich lepszą współpracę. Służyć temu będzie także adaptacja rozwiązań austriackich w zakresie nowego modelu doradztwa.

REZULTATY MIĘKKIE

1. Poprawa współpracy między PUP i OPS mierzona ankietami ewaluacyjnymi (*ex-ante* i *ex-post*).
2. Zwiększenie motywacji długotrwale bezrobotnych do aktywizacji zawodowej mierzona poprzez ewaluację uczestników projektu i grupy porównawczej.

Równoległe z odbiorcami projektu monitoringowi poddana zostanie druga grupa 150 osób o identycznej strukturze jak grupa odbiorców, która będzie stanowić punkt odniesienia do oceny skuteczności działań wśród grupy odbiorców

PRODUKTY

W ramach projektu powstaną następujące produkty:

1. „Model Innowacyjnego Wsparcia”.
2. Publikacja zawierająca opis produktu finalnego i rekomendacje.
3. Kwartalnik – biuletyn informacyjny.

Za monitoring rezultatów odpowiada koordynator projektu, specjaliści ds. rekrutacji i ewaluacji będą pozyskiwać na bieżąco dane w swoim obszarze odpowiedzialności wynikające z pracy z uczestnikami projektu i raz w miesiącu przekazywać je do Projektodawcy. Rezultaty miękkie będą monitorowane na podstawie ankiet

ewaluacyjnych *ex-ante*, *on-going*, *ex-post*. Na koniec projektu powstanie raport ewaluacyjny. Właściwe wnioski z ewaluacji trafią też do opisu produktu finalnego.

Równolegle do ewaluacji wewnętrznej prowadzona będzie ewaluacja zewnętrzna przez niezależnego ewaluatora.

O sukcesie projektu będą stanowiły 2 czynniki:

1. liczba osób objętych wsparciem zaktywizowanych zawodowo będzie o 20% wyższa niż analogiczna liczba grupy porównawczej,
2. opinie nt. współpracy między pracownikami OPS i PUP będą o 20% lepsze między badaniem *ex-ante* i *ex-post*.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2.3 Sposoby weryfikacji

		K	M	O	
Wypracowanie i upowszechnienie innowacyjnego modelu współpracy PUP i OPS w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie oraz efektywniejszego wykorzystania środków publicznych kierowanych do tej grupy do grudnia 2013	Liczba produktów opracowanych w ramach projektu			3	Źródło: Protokoły odbioru publikacji, listy dystrybucyjne, listy uczestników konferencji Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Liczba instytucji zaangażowanych w opracowanie produktu finalnego			15	Źródło: Listy obecności, rejestr delegacji, karty czasu pracy Pomiar: monitoring na koniec etapu przygotowania
	Liczba instytucji, które otrzymają produkt do testowania			11	Źródło: Podpisane porozumienia, regulaminy, rejestry umów Pomiar: monitoring na koniec etapu testowania
	Liczba instytucji, które otrzymają produkt do jego stosowania			3000	Źródło: Protokoły odbioru produktu finalnego, liczba pobrań na stronie internetowej Pomiar: monitoring na koniec proj.
	Liczba kluczowych pracowników (uzytkowników) PSZ oraz instytucji pomocy społecznej, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje			15	Źródło: Listy obecności, certyfikaty udziału w szkoleniu, ankiety ewaluacyjne Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Liczba osób (odbiorców) które zostaną objęte Innowacyjnym wsparciem			150	Źródło: Podpisane umowy, listy wypłat wsparcia degresywnego, karty usług doradczych Pomiar: monitoring na koniec etapu testowania
--	---	--	--	-----	--

		K	M	O	
Stworzenie nowych mechanizmów skutecznie motywujących długotrwale bezrobotnych do aktywności zawodowej	Liczba produktów pośrednich opracowanych w ramach projektu			3	Źródło: Protokoły odbioru publikacji, listy dystrybucyjne, listy uczestników konferencji Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Liczba kluczowych pracowników PSZ oraz instytucji pomocy społecznej, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje			15	Źródło: Listy obecności, certyfikaty udziału w szkoleniu, ankiety ewaluacyjne Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które zakończyły udział w projekcie i utrzymały zatrudnienie	45	30	75	Źródło: Zaświadczenia o zatrudnieniu, karty usług doradczych, listy wypłat wsparcia degresywnego Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Stopa procentowa odbiorców wsparcia, którzy pozytywnie			80	Źródło: Ankiety ewaluacyjne ex-ante i ex-post

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	oceną mechanizm degresywnego wsparcia finansowego				Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Stopa procentowa odbiorców wsparcia, którzy pozytywnie ocenili mechanizm nowego modelu doradztwa			80	Źródło: Ankiety ewaluacyjne <i>ex-ante</i> i <i>ex-post</i> Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Stopa procentowa odbiorców wsparcia, którzy pozytywnie ocenili zmiany zakresu współpracy			80	Źródło: Ankiety ewaluacyjne <i>ex-ante</i> i <i>ex-post</i> Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
Wypracowanie skutecznych mechanizmów przepływu informacji pomiędzy OPS i PUP w zakresie form wsparcia udzielanym wspólnym klientom obu instytucji co spowoduje poprawę integralności działań jednostek działających na rzecz osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społ., przy współudziale przedstawicieli jednostek niepublicznych	Liczba kluczowych pracowników PSZ oraz instytucji pomocy społecznej, którzy w wyniku udzielonego wsparcia podnieśli swoje kwalifikacje			15	Źródło: Listy obecności, certyfikaty udziału w szkoleniu, ankiety ewaluacyjne <i>ex-ante</i> oraz <i>ex-post</i> , raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Stopa procentowa badanych pozytywnie oceniających aplikację CONNECTOR			80	Źródło: Ankiety ewaluacyjne, raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring na koniec fazy testowania i na koniec projektu
	Liczba IRP i IPS, które wyrażą pozytywną opinię o prezentowanym produkcie			500	Źródło: Ankiety ewaluacyjne, raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring na koniec fazy testowania i na koniec projektu

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Liczba zawartych umów/ porozumień o współpracy pomiędzy IRP i IPS w fazie testowania w celu aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych			11	Źródło: Podpisane porozumienia, regulaminy Pomiar: monitoring na koniec etapu testowania
Adaptacja w warunkach polskich rozwiązań austriackich dot. aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych	Liczba dokumentów partnera zagranicznego dot. regulacji austriackich i dobrych praktyk w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, która będzie niezbędna do adaptacji tych rozwiązań w Polsce			3	Źródło: Lista dokumentów poddanych analizie, dokumentacja w oryginale i tłumaczenie Pomiar: monitoring na koniec fazy przygotowania i na koniec projektu
	Liczba warsztatów na etapie testowania z partnerem zagranicznym			3	Źródło: Dokumentacja z warsztatów, protokoły usprawnień Pomiar: monitoring na koniec fazy testowania i na koniec projektu
Wzmocnienie postaw pro aktywnych w wychodzeniu z bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych	Procentowe zwiększenie motywacji długotrwale bezrobotnych do aktywizacji zawodowej w porównaniu do uczestników projektu i grupy porównawczej			20	Źródło: Badania ewaluacyjne (ankiety wypełnione przed udzieleniem wsparcia oraz w odstępach 3 miesięcznych od rozpoczęcia do zakończenia udziału w projekcie), raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring na koniec fazy testowania i na koniec projektu

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

	Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które podjęły pracę w wyniku otrzymanego indywidualnego wsparcia w ramach projektu	90	60	150	Źródło: Zaświadczenie o zatrudnieniu, karty usług doradczych, listy wypłat wsparcia degresywnego Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Procentowe zwiększenie liczby podjęć pracy ze wsparciem doradczym/bez wsparcia(grupa kontrolna)			20	Źródło: Badania ewaluacyjne – doradcy w badanych PUP będą prowadzili statystyki dot. „realizacji ofert” wśród osób długotrwale bezrobotnych, raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Procentowe zwiększenie liczby podjęć pracy z degresywnym wsparciem finansowym/bez wsparcia(grupa kontrolna)			50	Źródło: Badania ewaluacyjne – doradcy w badanych PUP będą prowadzili statystyki dot. „realizacji ofert” wśród osób długotrwale bezrobotnych, raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które pozytywnie oceniły wsparcie w projekcie	72	48	120	Źródło: Badania ewaluacyjne, raport ewaluacyjny Pomiar: monitoring w trakcie i na koniec projektu

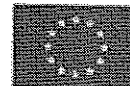
3 Opis innowacji, w tym produktu finalnego

„Innowacyjne Wsparcie dla Ciebie” systematyzuje szczegółowo zakres i formę kompleksowych działań, w celu doprowadzenia do sytuacji, w której osoba korzystająca z pomocy urzędu pracy i jednocześnie korzystająca z pomocy ośrodka pomocy społecznej, zostaje personalnie przypisana do jednego pracownika PUP oraz jednego pracownika OPS, będących ze sobą w stałym kontakcie i wspólnie realizujących program ukierunkowany na wyprowadzenie z bezrobocia przypisanego im długotrwale bezrobotnego. Zintegrowany system elektroniczny pozwoli na usprawnienie pracy PUP, OPS oraz zintensyfikowanie efektów współpracy pomiędzy tymi jednostkami.

Obecnie obowiązujące procedury, dotyczące sfery pomocy doradczej udzielanej przez doradców zawodowych z publicznych służb zatrudnienia są zawężone do okresu przebywania klienta w rejestrach urzędu pracy. Jednak istnieją klienci, którzy wymagają wsparcia także po podjęciu zatrudnienia. Praktyka urzędów pracy skupia się na aktywizowaniu osób bezrobotnych, a następnie odnotowywaniu faktu ich wyrejestrowania (np. podjęcia zatrudnienia, uzyskania świadczeń rentowych itp.). Innowacyjność realizowanego podejścia polegać będzie na obejmowaniu monitoringiem przez doradcę zawodowego osób długotrwale bezrobotnych, a w przyszłości również z wszystkich grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy, również po podjęciu przez nich zatrudnienia. Doradcy zawodowi będą stosować dotychczasowe procedury (zgodnie z zapisami kart usług doradczych) rozszerzone o element monitoringu sytuacji klienta po podjęciu zatrudnienia.

Proponowane rozwiązanie przewiduje także przetestowanie stworzonego przez panel ekspertów algorytmu degresywnego wsparcia finansowego dla osób aktywizowanych zawodowo⁶. Jego celem jest zrównoważenie świadczeń utraconych w momencie podjęcia zatrudnienia przez osoby długotrwale bezrobotne i stopniowe ich zmniejszanie do momentu uzyskania niezależności finansowej (przez okres pół roku). Świadczeniem będą objęci wszyscy beneficjenci na podstawie umowy o udział w projekcie. Zawarcie umowy będzie oznaczać rezygnację z otrzymywanych świadczeń z OPS, o czym beneficjent będzie informowany. Świadczenia będą wypłacać Partnerzy. Jednocześnie zostanie stworzony i wdrożony system informatycznego przepływu informacji dot. zastosowanych form wsparcia przez PUP i OPS wobec osób długotrwale bezrobotnych. Przy jego pomocy pracownicy PUP i OPS będą mogli lepiej dobrać wsparcie dla poszczególnych osób. Jak również posłuży on w projekcie do wyliczenia kwoty wsparcia wyrównawczego dla konkretnego odbiorcy. Jest to działanie całkowicie innowacyjne, ponieważ dotychczas nie było stosowane.

⁶ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

Innowacyjność proponowanego wsparcia polega na wdrożeniu trzech zupełnie nowych, aczkolwiek komplementarnych względem siebie, działań w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych. Niewątpliwą wartością modelu będzie system wsparcia merytorycznego i finansowego klientów OPS, który w zupełnie odbiegający od dotychczasowych praktyk i regulacji integruje działania mające na celu zabezpieczenie socjalne osób długotrwale bezrobotnych oraz motywuje do skutecznej i trwałej aktywizacji zawodowej. Sukces tego modelu będzie stanowił mocną przesłankę do podjęcia inicjatywy w zakresie zmian dotychczasowych przepisów prawa.

Zastosowane wymiary innowacyjności:

1. problemu – problem niedostatecznego przepływu informacji między PUP i OPS nie był dotąd uwzględniany w polityce państwa, brak też stosownych narzędzi (PUP i OPS dysponują odrębnymi, zamkniętymi bazami danych, jak np.: Syriusz, POMOST). Mechanizm ten zakłada także oszczędność środków publicznych. Środki przeznaczone na stworzenie degresywnego systemu wsparcia w efekcie spowodują brak konieczności dalszego wspierania osób zaktywizowanych zawodowo (relacja nakład – rezultat).
2. formy wsparcia – międzyinstytucjonalna baza danych oraz algorytm degresywnego wsparcia finansowego dla aktywizowanych zawodowo długotrwale bezrobotnych⁷ to formy wsparcia dotychczas niestosowane. Projekt zakłada też adaptację dostępnych rozwiązań austriackich w zakresie wsparcia doradczego ze strony PUP, również po podjęciu zatrudnienia. Użytkownikami tego systemu będą pracownicy zarówno PUP, jak i OPS. System ten ma pokazywać możliwości wsparcia dla osób, które przez dłuższy czas pozostają bezrobotne i wskazywać, jakie wsparcie zarejestrowana osoba już otrzymała (wysokość zasiłków). Oprócz pobierania istniejących danych w systemie będzie także funkcja wprowadzania nowych danych i wychwytywania niespójności istniejących danych (weryfikacja rozbieżności informacji o danej zarejestrowanej osobie). W momencie wychwycenia takiej niespójności wspomniane placówki będą się ze sobą kontaktować celem wyjaśnienia tych niespójności. W kwestii ochrony danych osobowych proponuje się rozwiązanie, w którym każdy zarejestrowany w PUP i OPS biorący udział w projekcie będzie wyrażał pisemną zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych. Dane każdego zarejestrowanego będą służyły do systemów w sposób asynchroniczny. System będzie posiadał również opcję elektronicznego obiegu dokumentów, czyli dokumenty podpisywane przez zarejestrowane w PUP i OPS osoby będą w sposób elektroniczny „podpinane” (skany) pod profil danej osoby w systemie, co ułatwi i przyspieszy weryfikację takiej osoby. Bardzo ważną funkcją będzie możliwość wyboru, przez każdego użytkownika, danych, które zostaną udostępnione (udostępnianie definicyjne)

⁷ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

innym użytkownikom. W systemie zaistnieje konieczność generowania raportów o użytkownikach, którzy przeglądali dane, dodawali je, edytowali czy kasowali. Funkcją algorytmu degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo, jest zrównoważenie świadczeń utraconych w momencie podjęcia zatrudnienia przez osoby długotrwale bezrobotne i stopniowe ich zmniejszanie do momentu uzyskania niezależności finansowej (przez okres pół roku). W całym procesie kluczowe znaczenie ma rola doradcy zawodowego – asystenta osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy. Doradcy zawodowi będą stosować dotychczasowe procedury (zgodnie z zapisami kart usług doradczych) rozszerzone o elementy takie jak: monitoring zatrudnienia, adaptacja nowozatrudnionego w środowisku pracy (ustalenie z klientem sposobów komunikowania się i/lub terminów wizyt doradcy zawodowego), opinia pracodawcy o adaptacji nowego pracownika w firmie (terminowość, rzetelność). Monitoring i osobiste wsparcie doradcy pozwoli po podjęciu zatrudnienia na dalszą pracę z uczestnikiem do momentu całkowitego usamodzielnienia.

3. uczestników projektu – W tym wymiarze projekt nie przejawia innowacyjności, jednak na uwagę zasługuje fakt, że 50% uczestników to nowo definiowana grupa – osoby dziedziczące bezrobocie – bezrobotni, których przynajmniej 1 rodzic jest także osobą długotrwale bezrobotną. Najbardziej niebezpiecznymi konsekwencjami pozostawania poza rynkiem pracy jest, zdaniem uczestników dyskusji panelowych, narastający stan apatii, bezradności, uzależnienia od pomocy instytucji i innych ludzi, życie na niskim poziomie społecznym, a także, a co wydaje się być najbardziej groźne, przekazywanie takiej sytuacji swoim dzieciom oraz brak aspiracji edukacyjnych wobec własnych dzieci. Aby uniknąć niebezpieczeństwa dziedziczenia pozycji swoich rodziców lub powielanie ich ścieżki życiowej, niezbędne jest objęcie wsparciem właśnie tak zdefiniowanej grupy.

Osoby długotrwale bezrobotne są obejmowane różnego rodzaju programami, zarówno na poziomie krajowym jak i całej Unii Europejskiej. Zwrócenie jednak uwagi na osoby dziedziczące bezrobocie to innowacja w kontekście próby systemowego wsparcia takich osób. W dotychczasowych praktykach urzędy pracy nie rozróżniały wśród swoich klientów osób dziedziczących bezrobocie. Co prawda dobry doradca zarówno w PUP jak i OPS ma świadomość, że środowisko, w którym przebywa klient ma bardzo duży wpływ na jego motywację, jednak systemowo nie wspierano tych osób w sposób szczególny. Były również realizowane projekty w ramach PIW EQUAL dla tej właśnie grupy, jednak nie wpłynęły one znacząco na rozszerzenie palety rozwiązań w tym zakresie. Wynika to głównie, z faktu, że nie udało się wpisać powstałych dobrych praktyk do głównego nurtu polityki.

Jednocześnie na podstawie faktu, że w statystykach liczba osób długotrwale bezrobotnych ciągle rośnie oraz wydłuża się przeciętny czas „długotrwałego bezrobocia” można stwierdzić, że dotychczasowe działania na rzecz tej grupy są mało skuteczne.

Model zakłada wsparcie dla zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych, a w szczególności osób dziedziczących bezrobocie (przynajmniej jeden rodzic jest także osobą długotrwale bezrobotną), będących jednocześnie beneficjentami Ośrodków Pomocy Społecznej. Narzędzia wytworzone w obrębie modelu mają służyć pracownikom publicznych służb zatrudnienia oraz instytucji pomocy społecznej w zintegrowanej pracy ze wspólnym beneficjentem. Model może być zastosowany również w odniesieniu do innych grup beneficjentów PUP i OPS, wymagających szczególnego wsparcia tj. osób niepełnosprawnych, o niskim wykształceniu, z kłopotami zdrowotnymi. Dodatkowo możliwe stałoby się wsparcie tych klientów, którzy wymagają indywidualnego wsparcia motywacyjnego i innowacyjnych metod interwencji w przywracaniu ich na rynek pracy. W dalszej perspektywie model przy niewielkich modyfikacjach może służyć również do wsparcia takich szczególnych grup jak bezdomni, uzależnieni, po wyrokach.

Warunki dla prawidłowego działania innowacyjności (warunki przygotowania użytkowników, zaangażowania innych instytucji, techniczne i prawne uwarunkowania).

Elementy innowacji:

Produktem finalnym jest systemowy model współpracy PUP i OPS wspierający skuteczność aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych. Składa się on z 3 podstawowych narzędzi:

1. bazy danych wspólnych klientów – Program CONECTOR ma służyć współdzieleniu danych między PUP a OPS,
2. algorytmu degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo⁸, którego celem jest zrównoważenie świadczeń utraconych w momencie podjęcia zatrudnienia przez osoby długotrwale bezrobotne i stopniowe ich zmniejszanie do momentu uzyskania niezależności finansowej (przez okres pół roku),
3. modelu doradztwa – proponowana procedura bazuje na dotychczasowej praktyce urzędów pracy dotyczącej świadczenia usług poradnictwa zawodowego z rozszerzeniem o nowy element monitoringu zatrudnienia osób z grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy.

Model ma dużą szansę na wejście do praktyki, ponieważ poza oczywistymi korzyściami dla odbiorców, ma poważną wartość dodaną. Jest również atrakcyjnym modelem zatrudnieniowym dla samych przedsiębiorców, którzy w chwili obecnej obawiają się zatrudniać osoby długotrwale bezrobotne, ze względu na ich wycofywanie się z aktywności zawodowej ze względu na aspekty finansowe.

W ramach Modelu planuje się ulepszenie i dostosowanie metod pracy z klientem do istniejących warunków rynkowych. Proponowany model pracy zaczerpnięty jest z doświadczeń austriackich służb zatrudnienia. Zachowuje on szeroki wachlarz możliwości, jakie daje Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odchodząc jednocześnie od nadmiernego formalizmu, jakie narzucają standardy usług rynku pracy.

Filarem proponowanego modelu będzie utworzenie nowego stanowiska „DORADCY OSOBISTEGO”, który będzie łącznikiem między klientem, a całym urzędem pracy. Funkcja doradcy osobistego w założeniu ma wiązać się z indywidualnym i kompleksowym podejściem do klienta. Bezrobotny po zarejestrowaniu się w urzędzie, powinien kontaktować się wyłącznie z jednym pracownikiem/doradcą, który prowadzi go przez cały okres aktywizacji. W ten sposób pracownik zna swojego klienta i posiada komplet informacji na jego temat. Z kolei klient (długotrwale bezrobotny) kontaktuje się wyłącznie z jednym pracownikiem, zamiast chaotycznie kierować się do poszczególnych pokoi celem załatwienia swojej sprawy.

⁸ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

Dzięki szerokiej ofercie usług, jakimi dysponuje urząd, możliwe będzie zastosowanie prostych i mało czasochłonnych procedur. Doradztwo osobiste będzie stanowiło pomoc udzielaną osobom bezrobotnym w formie indywidualnej porady zawodowej odbywającej się nie rzadziej, niż raz w miesiącu. Podczas spotkań do zadań doradcy będzie należeć min.:

- ✓ dokonanie diagnozy potrzeb klienta,
- ✓ zawarcie kontraktu/umowy w ramach projektu określającego cel klienta i zakres odpowiedzialności klienta i doradcy,
- ✓ przedstawianie aktualnych ofert pracy, stażu, szkolenia itp. – istotnych ze względu na przyjęte przez klienta rozwiązanie problemu,
- ✓ motywowanie i wspieranie klienta przy realizacji wybranych przez niego rozwiązań,
- ✓ pośredniczenie w formalnościach, takich jak kontakt z innymi merytorycznymi działami urzędu pracy,
- ✓ kontakt z klientem również po podjęciu zatrudnienia.

Proponowane formy pracy oraz natężenie działań powinno wynikać z indywidualnych i specyficznych potrzeb klienta. Planowane wizyty mają służyć realizacji celów klienta, doprowadzeniu go do zatrudnienia, jak również monitorowaniu i wspierania procesu radzenia sobie na rynku pracy.

Dodatkowo, doradca osobisty będzie podejmował działania zmierzające do stworzenia indywidualnych baz klientów (pracodawców i bezrobotnych) oraz działania wspierające klienta podczas kontaktów z pracodawcami (rozmowy telefoniczne i/lub spotkania).

Ważnym elementem pracy doradców osobistych będzie udział w zebraniach zespołu, służących usprawnianiu bieżących działań oraz wymianie informacji z pozostałymi pracownikami urzędu oraz przypisanym do danej osoby pracownikiem OPS.

Aby wypracować uniwersalny model pracy z klientem, możliwy do wdrożenia w regionach o różnej specyfice osób zarejestrowanych, grupa docelowa wybierana będzie losowo bez preferencji pracowników PUP.

Realizacja polityki aktywizacji „trudnych” bezrobotnych wymaga głębokiej reformy urzędów pracy. Trzeba dokonać zmian strukturalnych, aby więcej pracowników zajmowało się pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym, wówczas Konstytucyjne prawo obywateli do doradztwa zawodowego będzie realizowane. Nie

ma fizycznej możliwości realizowania tego prawa w przypadku gdy jeden doradca ma pod opieką średnio ok. 800 podopiecznych⁹.

Mimo, iż proponowane rozwiązanie zakłada szereg dodatkowych nakładów w stosunku do obecnie proponowanej praktyki np. większy nakład pracy doradcy zawodowego i degresywne wsparcie finansowe, prognozuje się pozytywne skutki, proponowanych zmian, dla finansów publicznych.

Każda osoba bezrobotna to ok. 16 000 zł rocznie mniej w budżecie państwa z tytułu utraconych podatków oraz wypłacanych świadczeń. Dla gospodarki to już strata ponad 46 000 zł rocznie w nie wypracowanym PKB. W okresie spowolnienia gospodarczego sprawność rynku pracy i skuteczna pomoc w znalezieniu zatrudnienia są wyjątkowo istotne¹⁰

Licząc jednak bezpośrednie wpływy do budżetu państwa wynikające z odprowadzanych składek do ZUS i urzędu skarbowego to powinny one kształtować się na poziomie min. 667 PLN miesięcznie¹¹. Zgodnie z założeniem niniejszej strategii, warunkiem wsparcia jest utrzymanie miejsca pracy przez 1 rok, natomiast wsparcie wypłacane będzie przez pół roku, a jego średnia wyliczona w budżecie wysokość nie powinna przekroczyć 687,50 PLN. Oznacza to, że koszt degresywnego wsparcia finansowego w większości przypadków będzie niższy od wpłacanych przez daną osobę składek, a co do zasady odprowadzane po pół roku składki będą zyskiem dla Budżetu Państwa.

Należy przy tym mieć na uwadze, że poprzez zatrudnienie danej osoby długotrwale bezrobotnej niwelujemy również negatywne skutki społeczne pozostawania danej osoby bez pracy, które choć niemierzalne, to niepodważalnie są ważniejsze od aspektów finansowych.

Główne bariery niepozwalające na zastosowanie proponowanego podejścia w ramach standardowych form wsparcia to:

- ✓ w zakresie bazy danych wspólnych klientów:
 - brak odpowiedniej aplikacji – urzędy pracy oczekiwały na podobną funkcjonalność w ramach systemu SYRIUSZ, jednak do tej pory system nie posiada takiej funkcjonalności
 - obawy związane z ochroną danych osobowych

⁹ Mieczysław Kabaj, Gertruda Uścińska, Jerzy Wratny, Metody i mechanizmy ograniczania bezrobocia oraz realizacja zadań władz publicznych w zakresie prawa do pracy i zabezpieczenia społecznego bezrobotnych Ekspertyza dla Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa – Listopad 2007

¹⁰ <http://www.polskieforumhr.pl/blog/praca-tymczasowa/Propozycje-zmian-w-systemie-swiadczenia-uslug-zatrudnieniowych>

¹¹ W 2012 roku wysokość minimalnego wynagrodzenia wyniesie 1500 zł.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

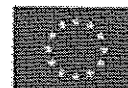
- ✓ w zakresie algorytmu degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo¹²:
 - brak możliwości prawnych wypłaty tego typu świadczeń
 - obawa przed nadużywaniem tego typu świadczeń przez osoby bezrobotne, lub pracodawców
 - obawa przed oporem JST (organów prowadzących), które będą musiały te środki wypłacać
- ✓ w zakresie modelu doradztwa:
 - przeciążenie doradców zawodowych
 - brak możliwości prawnych w zakresie obsługi osób pracujących przez PUP

Zasadniczą przesłanką do podjęcia realizacji projektu innowacyjnego jest wynikająca z niego wartość dodana innowacji w stosunku do obecnej praktyki, współtworzona przede wszystkim przez wypracowany i przetestowany produkt finalny.

Wartością dodaną projektu, która odnosi się do produktu finalnego i dodatkowych korzyści są następujące korzyści:

- ✓ dostęp do wspólnej bazy danych, a co za tym idzie zbiór możliwości zaproponowania „ofert wsparcia” w każdej instytucji
- ✓ wykorzystanie nowych, wypracowanych w projekcie i przetestowanych produktów będzie lepsze i efektywniejsze z punktu widzenia m.in. ponoszonych nakładów
- ✓ skorzystanie z doświadczeń współpracy ponadnarodowej będzie mniej kosztowne niż opracowanie produktu wyłącznie na gruncie krajowym
- ✓ oszczędność środków publicznych, co wykazano powyżej
- ✓ poprawa wizerunku zarówno PUP jak i OPS wśród klientów
- ✓ profesjonalizacja i zwiększenie efektywności usług świadczonych przez pracowników zarówno PUP jak i OPS.

¹² Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

4 Plan działań w procesie testowania produktu finalnego

4.1 Sposób doboru grup użytkowników i odbiorców

Testowanie produktu odbędzie się na terenie powiatów Miasto Zabrze, Miasto Świętochłowice i strzeleckiego.

W związku z tym, że projekt ma charakter innowacyjny Projektodawca do udziału w nim, w charakterze partnera zaprosił powiatowe urzędy pracy, z którymi miał możliwość współpracy w przeszłości i które darzy zaufaniem. Wpłata świadczeń finansowych oraz wymagane zmiany organizacyjne i legislacyjne nakładają na wszystkich partnerów bardzo dużą odpowiedzialność. W związku z tym z założenia projekt nie przewidywał otwartej rekrutacji „partnerów testujących”. Zgodnie jednak z założeniami etapu testowania, partnerów już na etapie pisanie wniosku zrekrutowano w ten sposób, aby zapewnić rzetelność wyników.

Niemniej jednak o zawiązaniu partnerstwa decydowała charakterystyka społeczno-gospodarcza partnerów gwarantująca możliwość przetestowania narzędzia w różnorodnych warunkach a nie stopień zażyłości. Narzędzie musi być użyteczne dla całego kraju stąd zdecydowano o jego testowaniu na zróżnicowanych gospodarczo obszarach.

Wybór obszaru jest podyktowany jego reprezentatywnością:

- ✓ Zabrze – miasto przemysłowe, dawniej górnicze, teraz odnotowujące rozwój przem. chem. i elektromaszynowego, z dostępem do autostrady A4 i DTŚ, posiadające ośrodki naukowo-badawcze zapewniające wykwalifikowaną kadrę wysokiego szczebla, stopa bezrobocia 12,1% w tym 56,34% K, długotrwale bezrobotnych: 40% w tym 65,39% K,
- ✓ Świętochłowice – miasto poprzemysłowe, w wyniku procesu restrukturyzacji kopalnie węgla kamiennego zostały zlikwidowane. Procesy restrukturyzacji górnictwa i hutnictwa spowodowały bardzo wysokie bezrobocie w mieście (marzec 2004 r. – 30,1%), obecnie stopa bezrobocia 14,30% w tym 53,32% K, długotrwale bezrobotnych: 32,26% w tym 62,54 K,
- ✓ Powiat Strzelecki – 50% powierzchni to obszary rolnicze, stopa bezrobocia 10,9% w tym 57% K, długotrwale bezrobotnych: 39,76% w tym 61,79 K [dane PUP, lipiec 2010].

Zgodnie z założeniami projektu w fazie Testowania weźmie udział 11 instytucji, w tym 15 ich pracowników.

W trakcie projektu otrzymają wsparcie w postaci:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ Szkolenia zorganizowanego we współpracy z Partnerem austriackim w zakresie nowej metody doradztwa.
- ✓ Systemu CONNECTOR, który usprawni przepływ informacji.
- ✓ Nowego narzędzia aktywizacyjnego w postaci systemu degresywnego wsparcia finansowego¹³.

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie zdefiniowane grupy docelowe (WD-wymiar docelowy, WU-upowszechniania, WT-testowania) to:

- ✓ Użytkownicy projektu:
 - PUP: WD=379, WU=48-PUPy z terenu woj. śląskiego i opolskiego, WT=3-Zabrze, Świętochłowice, Strzelce Op.
 - OPS: WD=2479, WU=238 OPSów z woj. śląskiego i opolskiego, WT=9 OPSów z Zabrze, Świętochłowic i gmin powiatu strzeleckiego
- ✓ Odbiorcy projektu to 150 osób długotrwale bezrobotnych (po 50 os. z każdego powiatu) w tym 50% osób dziedziczących bezrobocie (przynajmniej 1 rodzic jest także os. długotrwale bezrobotną). Wybór tej grupy podyktowany jest nasilającym się zjawiskiem dziedziczenia bezrobocia (co potwierdzają dane z OPS) oraz przenoszenie zjawiska bezrobocia już na 3 pokolenie, które obecnie wstępuje w wiek produkcyjny

Dobór osób długotrwale bezrobotnych zostanie zlecony urzędowi pracy i ośrodkom pomocy społecznej, które spośród swoich klientów zaangażują osoby chętne do udziału w badaniu w drodze dobrowolności, w każdym powiecie do fazy testowania przyjętych zostanie 50 osób długotrwale bezrobotnych. Kolejne 150 osób (po 50 na powiat) będzie traktowane jako grupa kontrolna. Osoby w obu grupach będą się charakteryzowały takimi samymi „parametrami”. Bezrobotni, którzy wezmą udział w badaniu przez sześć miesięcy będą otrzymywać wsparcie degresywne, a grupa kontrolna takiego wsparcia nie otrzyma. Chodzi bowiem o potwierdzenie lub odrzucenie hipotezy, że osoby otrzymujące dodatkowe wsparcie w większym stopniu pozostaną na rynku pracy niż osoby bez wsparcia.

Rekrutacja do udziału w projekcie trwać będzie nieprzerwanie przez 12 miesięcy. Zostanie przeprowadzona intensywna kampania inf. promocyjna, dodatkowo osoby kwalifikujące się do udziału w projekcie zostaną poinformowane o założeniach projektu jak i o możliwości przystąpienia do udziału w projekcie, oraz o zasadach uczestnictwa przez odpowiedniego doradcę zarówno w PUP jak i OPS. Chęć udziału w projekcie wyrazić będą mogły osoby długotrwale bezrobotne spełniające kryteria

¹³ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

formalne w projekcie oraz zdolne i gotowe do podjęcia pracy. Do udziału w projekcie osoba zostanie zaproszona po przeprowadzonej rozmowie kwalifikacyjnej z doradcą zawodowym, który będzie badał jej kwalifikacje, motywacje i spełnienie wymogów formalnych.

W przypadku rezygnacji uczestnika z udziału w proj. lub jego przerwaniu wybierana będzie osoba z utworzonej listy rezerwowej.

4.2 Opis przebiegu testowania

Testowanie podzielono na kilka etapów:

Stworzenie aplikacji udostępniającej dane PUP/OPS – CONECTOR	Działania: 1. Wybór wykonawcy zgodnie z zasadą konkurencyjności 2. Stworzenie wstępnej wersji aplikacji 3. Test aplikacji u użytkowników 4. Ustalenie ostatecznej wersji aplikacji 5. Zgłoszenie baz danych w GİODO
	Okres realizacji zadania: luty 2012 – czerwiec 2012
	Podmiot odpowiedzialny: Projektodawca
Podpisanie umów o współpracy w ramach projektu przez PUP i OPS	Działania: 1. Spotkanie informacyjne 2. Ustalenie szczegółowych warunków współpracy 3. Podpisanie umów 4. Rozpoczęcie współpracy
	Okres realizacji zadania: luty 2012 – marzec 2012
	Podmiot odpowiedzialny: Projektodawca
Ewaluacja zewnętrzna	Działania: 1. Wybór wykonawcy zgodnie z zasadą konkurencyjności 2. Stworzenie narzędzi ewaluacyjnych 3. Ustalenie kryteriów doboru osób do grupy kontrolnej 4. Prowadzenie ewaluacji
	Okres realizacji zadania: luty 2012 – grudzień 2013
	Podmiot odpowiedzialny: Projektodawca
Rekrutacja uczestników	Działania: 1. Stworzenie dokumentacji aplikacyjnej do projektu i regulaminów udziału w projekcie 2. Rekrutacja odbiorców (150 długotrwale bezrobotnych bez prawa do zasiłku – 50 osób/powiat, w tym 50% dziedziczących

	bezrobocie). Rekrutacja odbywa się oddzielnie dla K i M, w proporcjach odpowiadającym udział K/M w liczbie długotrwale bezrobotnych na dzień rozpoczęcia rekrutacji 3. Spotkania informacyjne 4. Podpisanie umów o udział w projekcie 5. Ustalenie grupy kontrolnej 6. Utworzenie list rezerwowych
	Okres realizacji zadania: maj 2012 – czerwiec 2013
	Podmiot odpowiedzialny: Wszyscy Partnerzy (PUP)
Prowadzenie doradztwa zawodowego zgodnie z zaproponowanym modelem doradztwa	Działania: 1. Wybór użytkowników (doradców zawodowych, którzy będą testowali nową metodę i osób rezerwowych, które w przypadku wystąpienia wyższej konieczności będą mogły przejąć prowadzenie doradztwa) 2. Szkolenie dla wybranych użytkowników 3. Doradztwo nową metodą dla 150 osób – odbiorców
	Okres realizacji zadania: maj 2012 – grudzień 2013
	Podmiot odpowiedzialny: Partnerzy
Współpraca PUP i OPS przy wykorzystaniu stworzonej aplikacji CONECTOR	Działania: 1. W eksploatacji bazy biorą udział pracownicy PUP i OPS w proporcjach K/M odpowiadających proporcji stanu zatrudnienia K/M w PUP/OPS 2. Szkolenie dla wybranych użytkowników 3. Wprowadzenie danych archiwalnych, które nie były gromadzone w żadnym systemie (np. informacje o szkoleniach w OPS) 4. Użytkowanie aplikacji CONECTOR i bliska współpraca PUP i OPS 5. Bieżąca aktualizacja danych, prowadzenie statystyk i wymiana informacji pomiędzy użytkownikami 6. Bieżące wsparcie <i>help desk</i> dla użytkowników aplikacji CONECTOR
	Okres realizacji zadania:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	czerwiec 2012 – grudzień 2013
	Podmiot odpowiedzialny: Partnerzy
Wypłata świadczeń zgodnie z algorytmem regresywnym	Działania: 1. Wypłata świadczeń 2. Monitoring uczestników 3. Współpraca PUP i OPS w zakresie zintegrowanych usług świadczonych beneficjentowi – wsparcie psychologiczne, monitoring sytuacji uczestnika Okres realizacji zadania: lipiec 2012 – grudzień 2013 Podmiot odpowiedzialny: Partnerzy
Podsumowanie fazy testowania	Działania: 1. Zebranie wszystkich opinii o projekcie 2. Spotkanie z panelem ekspertów w celu ustalenie ostatecznej wersji produktu finalnego 3. Walidacja ostatecznej wersji produktu finalnego 4. Wydanie publikacji zawierającej ostateczną wersję produktu finalnego Okres realizacji zadania: grudzień 2013 – kwiecień 2014 Podmiot odpowiedzialny: Projektodawca

5 Sposób sprawdzenia, czy innowacja działa

O sukcesie projektu będą stanowiły 2 czynniki:

5. liczba osób objętych wsparciem zaktywizowanych zawodowo będzie o 20% wyższa niż analogiczna liczba grupy porównawczej,
6. opinie nt. współpracy między pracownikami OPS i PUP będą o 20% lepsze między badaniem *ex-ante* i *ex-post*.

Ocena wyników testowanego produktu będzie obejmowała dwa elementy:

7. Zgromadzenie wszystkich danych z fazy testowania (opinie członków Zespołu Ekspertów, którzy odpowiedzialni będą za przeprowadzenie testów, opinie przedstawicieli grup docelowych oraz przedstawicieli społeczności lokalnych w trakcie spotkań informacyjnych, ocena skutków stosowania produktu) i ich ocenę.
8. Ewaluację zewnętrzną prowadzoną przez zewnętrznego ewaluatora.

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona będzie w następujący sposób:

- ✓ prowadzone monitoring i badanie rezultatów realizowane będą *ex-ante*, *on-going* i *ex-post*,
- ✓ bieżące spotkania koordynatora projektu z podmiotami testującymi nowe rozwiązanie – spotkania będą odbywały się zarówno na poziomie dyrekcji, jak i doradców bezpośrednio odpowiedzialnych za pracę z osobami długotrwale bezrobotnymi biorącymi udział w projekcie,
- ✓ zamieszczenie na stronie internetowej Projektu formularza zgłaszania uwag na temat produktu oraz bieżąca analiza zgromadzonych uwag,
- ✓ badanie rezultatów wśród odbiorców i grupy porównawczej,
- ✓ panel ekspercki prowadzony na stronie internetowej (bieżąca ewaluacja produktu),
- ✓ zorganizowanie konferencji – prezentującej ostateczną wersję produktu wśród ekspertów, podczas której podejmowane będą ewentualne prace korygujące, wynikające z ewaluacji wewnętrznej i zastrzeżeń i rekomendacji uczestników oraz ewaluatora zewnętrznego,
- ✓ upowszechnienie produktu, a także przeprowadzenie szerokiej dyskusji na temat proponowanego rozwiązania w trakcie seminariów informacyjnych i spotkań na terenie całego kraju.

Ewaluacja zewnętrzna

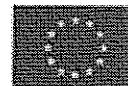
Zewnętrzny ewaluator zostanie wybrany zgodnie z zasadą konkurencyjności. Kryteria wyboru ewaluatora to:

- ✓ kryteria dotyczące doświadczenia w ewaluacjach 30%
- ✓ cena 20%
- ✓ koncepcję badań w projekcie 50%.

W ramach koncepcji badań ewaluacyjnych oceniane będą:

9. Przygotowanie metodologii badań ewaluacyjnych.
10. Sformułowanie pytań kluczowych, w tym między innymi:
 - ✓ Czy wypracowane rozwiązanie – faktycznie jest lepsze, skuteczniejsze i bardziej efektywne niż stosowane dotychczas?
 - ✓ Czy proponowane rozwiązanie okazało się atrakcyjną alternatywą dla metod stosowanych wcześniej?
 - ✓ Czy jest bardziej skuteczne, lub bardziej efektywne kosztowo?
 - ✓ Co wpływa na skuteczność wdrażanego produktu finalnego?
 - ✓ Czy możliwe jest zwiększenie skuteczności proponowanych metod i pod jakimi warunkami?
 - ✓ Jaki jest odbiór proponowanego wsparcia wśród użytkowników i odbiorców?
 - ✓ Jakie argumenty głównie przekonują ww. grupy do wykorzystania proponowanego wsparcia?
 - ✓ Czy udział w projekcie i proponowane wsparcie przyczyniły się do poprawy sytuacji w kontekście kultury współpracy?
 - ✓ Jakie są wady produktu?
 - ✓ Czy zaspokaja potrzeby użytkowników i odbiorców?
11. Sformułowanie kryteriów wartościowania i pożądanych wskaźników sukcesu, w tym również innych niż proponowane w strategii.
12. Propozycja narzędzi.
13. Opis przebiegu badania.
14. Struktura raportu zawierającego wnioski i rekomendacje.

Ewaluator zostanie poproszony o udział w spotkaniu panelu ekspertów celem zaprezentowania wyników ewaluacji, które należy uwzględnić w ostatecznej wersji produktu finalnego.

Zastosowane kryteria ewaluacji

15. Trafności - kryterium to pozwala ocenić w jakim stopniu cele projektu odpowiadają potrzebom i priorytetom użytkowników i odbiorców. Wnioski z ewaluacji posłużyć mają do podjęcia decyzji o kontynuowaniu, modyfikacji lub całkowitym wstrzymaniu projektu. Projektodawca chciałby uzyskać odpowiedzi na następujące pytania:
- ✓ W jakim stopniu proponowane rozwiązanie odpowiada potrzebom grupy docelowej?
 - ✓ Czy istnieją alternatywne w stosunku do produktu sposoby rozwiązania lub złagodzenia problemu?
16. Efektywność - kryterium to pozwala ocenić tzw. „ekonomiczność” proponowanego rozwiązania, czyli stosunek poniesionych nakładów (zasobów finansowych, ludzkich, poświęcony czas) do uzyskanych produktów, rezultatów oraz oddziaływania. Projektodawca chciałby uzyskać odpowiedzi na następujące pytania:
- ✓ Czy istnieje możliwość osiągnięcia zbliżonych efektów przy wykorzystaniu mniejszych zasobów oraz zwiększaniu efektów przy zastosowaniu porównywalnych zasobów?
 - ✓ Czy produkt przynosi zakładane efekty przy zakładanych kosztach?
 - ✓ Czy koszty te nie mogłyby być niższe, dając porównywalne efekty?
17. Skuteczność - kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele projektu zdefiniowane na etapie wniosku aplikacyjnego i strategii wdrażania projektu innowacyjnego zostały osiągnięte. Projektodawca chciałby uzyskać odpowiedzi na następujące pytania:
- ✓ Czy produkt jest skuteczny, czy jego stosowanie przynosi zakładane wyniki?
 - ✓ Na ile zakładane cele zostały osiągnięte?
 - ✓ Które z użytych technik, instrumentów są najbardziej skuteczne (najlepiej przyczyniły się do realizacji celu)?
 - ✓ Czy można by osiągnąć lepsze efekty przy użyciu innych narzędzi – jeżeli tak to jakich?
 - ✓ Jaki był wpływ czynników zewnętrznych na końcowe efekty?
 - ✓ Czy projekt przyczynił się wystąpienia efektów negatywnych?
18. Użyteczność - kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie projektu odpowiada potrzebom grupy docelowej. Należy wziąć pod uwagę różnice interesów osób zaangażowanych w przedsięwzięcie. To co ocenimy jako użyteczne dla jednej grupy, może nie być użytecznym z punktu widzenia innej grupy. Projektodawca chciałby uzyskać odpowiedzi na następujące pytania:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ Na ile produkt spełnił oczekiwania grup docelowych?
- ✓ Na ile produkt rozwiązał lub ograniczył problemy?
- ✓ Na ile zakładane i nieoczekiwane efekty produktu były satysfakcjonujące dla grup docelowych?

19. Trwałość efektów - kryterium to pozwala ocenić czy uprzednio zaplanowane pozytywne efekty projektu będą nadal widoczne po zakończeniu jego realizacji. Projektodawca chciałby uzyskać odpowiedzi na następujące pytania:

- ✓ Czy produkt finalny spełnia zaplanowane efekty w kategorii jego użyteczności, w dłuższej perspektywie czasowej?
- ✓ Na ile zmiany wywołane oddziaływaniem projektu są faktycznie trwałe i widoczne po zakończeniu wsparcia finansowego?
- ✓ Czy jest prawdopodobne funkcjonowanie produktu po zakończeniu finansowania projektu?
- ✓ Czy jest możliwa ciągłość efektów proponowanego rozwiązania w perspektywie średnio i długookresowej).

Po zakończeniu testowania produktu i dokonaniu oceny jego rzeczywistych efektów eksperci Projektu określą kształt produktu finalnego.

Projektodawca posiada doświadczenie w ewaluacji projektów finansowanych ze środków EFS. Z tego właśnie powodu zaplanował ewaluację zewnętrzną, którą zamierza powierzyć firmie badawczej. Takie rozwiązanie zapewni z jednej strony obiektywizm wyników ewaluacji. Z drugiej strony niezależna firma podczas budowania metodologii ewaluacji być może wskazać projektodawcy słabe strony proponowanego rozwiązania. Stały kontakt z ewaluatorem zapewni możliwość wprowadzania bieżących korekt w fazie testowania.

Ostateczna metodologia ewaluacji będzie dostępna po wyłonieniu wykonawcy usług ewaluacyjnych.

6 Strategia upowszechniania

Celem działań upowszechniających będzie podniesienie wiedzy na temat produktu finalnego projektu tj. przekazanie informacji merytorycznych na temat opracowanych produktów i wypracowanych w projekcie dobrych praktyk oraz zachęcenie do stosowania wypracowanych w projekcie rozwiązań.

Działania upowszechniające będą kierowane do następujących grup:

Powiatowe Urzędy Pracy z województw śląskiego i opolskiego – 48 Ośrodki Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego – 238 PUP i OPS z terenu całego kraju – PUP – 379, OPS – 2479	PUPy i OPSy posiadają duży potencjał związany z upowszechnianiem i włączaniem produktu do głównego nurtu polityki rynku pracy. Wynika to głównie z wiodącej pozycji tych instytucji w kształtowaniu polityki rynku pracy, pomocy i integracji społecznej oraz narzędzi i instrumentów wykorzystywanych do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Urzędy mają ustawowy obowiązek wdrażania i upowszechniania nowych produktów i narzędzi aktywizacji zawodowej. Jako że PUPy i OPSy stanowią grupę potencjalnych użytkowników produktu finalnego projektu, działania upowszechniające w dużej mierze będą skupiać się na tych instytucjach w wymiarze regionalnym (województwa i opolskie), a w dalszej perspektywie również w wymiarze ogólnopolskim.
Organizacje pozarządowe działające w obszarze polityki społecznej i rynku pracy (m.in. Caritas, Dress for Success i inne)	Na etapie tworzenia wstępnej wersji produktu finalnego, podczas paneli eksperckich, dostrzeżono konieczność włączenia organizacji pozarządowych w proces tworzenia i upowszechniania produktu finalnego. NGO odgrywają bowiem znaczącą rolę we wsparciu potencjalnych odbiorców projektu (tj. osób długotrwale bezrobotnych, dziedziczących bezrobocie, zagrożonych wykluczeniem społecznym). Poprzez swój mniej formalny charakter, organizacje pozarządowe są bliżej grupy odbiorców, którzy darzą je dużym zaufaniem.

	Włączenie NGO w tworzenie produktu oraz intensywne działania upowszechniające skierowane do tych organizacji, zdolnych do najpełniejszego zaspokojenia potrzeb osób długotrwale bezrobotnych, umożliwiłoby wsparcie tych klientów, którym najtrudniej pomóc, tych którzy wymagają indywidualnego wsparcia, stosowaniem bardziej innowacyjnych metod w przywracaniu ich na rynek pracy. Organizacje pozarządowe są więc niezbędnym ogniwem w zakresie szybkiego i efektywnego wprowadzenia innowacji i przystosowywania systemu do zmian.
Wojewódzkie Urzędy Pracy – 16 Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej – 16	Do najważniejszych zadań WUP należy m.in. określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich, jak również opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa. Ponadto WUP zobowiązany jest do prowadzenie dialogu społecznego m.in. w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego. ROPS to z kolei instytucja zobligowana do inspirowania i promowania nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej. Obie instytucje są więc ważnymi odbiorcami działań upowszechniających projektu, co przełoży się na szeroką popularyzację nowych rozwiązań.
Organy nadzorujące funkcjonowanie PUP i OPS tj. starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin,	Ze względu na swoje funkcje decyzyjne i nadzorcze niezbędne jest przekonanie do nowych rozwiązań starostów, burmistrzów i wójtów tak, by podmioty podległe tj. PUP i OPS będące jednocześnie potencjalnymi użytkownikami projektu uzyskały niezbędną zgodę i przychylność na wprowadzanie nowych rozwiązań.
Odbiorcy projektu – osoby długotrwale bezrobotne, w tym osoby dziedziczące	Wprowadzenie do powszechnej praktyki nowych narzędzi interwencji we wsparciu osób długotrwale bezrobotnych, nie będzie możliwe bez zgody i zainteresowania samych

bezrobocie	zainteresowanych. Efektywność modelu może zostać zapewniona jedynie poprzez przekonanie zarówno potencjalnych odbiorców, jak i użytkowników o jego skuteczności i korzyściach płynących z jego stosowania.
opinia publiczna – m.in. dziennikarze (telewizja, radio, prasa) – ok. 50 mediów lokalnych i regionalnych	Media pełnią olbrzymią rolę społeczną. Projektodawca zdecydował się skierować część działań upowszechniających do tej grupy ze względu na jej rolę opiniotwórczą. Ponadto media wymieniane są jako jedna z grup docelowych komunikacji POKL. Ze względu na to, że informacje o projekcie i jego produktach musi cechować: • wiarygodność • obiektywizm • praktyczność • przystępność • łatwość identyfikacji • dostępność. Konieczna jest współpraca z dziennikarzami prasowymi, radiowymi i telewizyjnymi tak, by upowszechnić dobre praktyki, promować innowacyjność nowego rozwiązania oraz wpływać na świadomość społeczną, przedstawiając im pozytywne, innowacyjne praktyki i narzędzia. Dzięki stałemu, regularnie utrzymywanemu kontaktowi z dziennikarzami, media będą mogły śledzić kolejne etapy realizacji projektu i przyczyniać się do upowszechnienia jego produktów.

Przedmiotem upowszechniania będzie innowacyjny model współpracy PUP i OPS w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie. Do upowszechnienia wśród szerokiego grona odbiorców i włączenia do głównego nurtu polityki przewidziany jest produkt finalny wraz z produktami pośrednimi, tj. bazą danych wspólnych klientów, algorytmem degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo¹⁴ oraz innowacyjnym modelem doradztwa zawodowego dla osób długotrwale bezrobotnych.

Działania upowszechniające dotyczyć będą produktu finalnego jako kompatybilnej całości tj. innowacyjnego modelu współpracy PUP i OPS oraz jego produktów pośrednich tj. bazy danych wspólnych klientów, algorytmu degresywnego wsparcia finansowego oraz innowacyjnego modelu doradztwa zawodowego.

Model jako całość promowany będzie wśród:

- 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego
- 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego
- 2 ROPS z woj. śląskiego i opolskiego
- 2 WUP z woj. śląskiego i opolskiego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. opolskim: 12 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. opolskim: 71 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. śląskim: 36 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. śląskim: 167 Jednostek Samorządu Terytorialnego

Produkt pośredni w postaci **bazy danych wspólnych klientów** promowany będzie wśród:

- 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego
- 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego

¹⁴ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

Produkt pośredni w postaci **algorytmu degresywnego wsparcia finansowego**¹⁵ promowany będzie wśród:

- 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego
- 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego
- 2 ROPS z woj. śląskiego i opolskiego
- 2 WUP z woj. śląskiego i opolskiego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. opolskim: 12 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. opolskim: 71 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. śląskim: 36 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. śląskim: 167 Jednostek Samorządu Terytorialnego

Produkt pośredni w postaci innowacyjnego **modelu doradztwa zawodowego** dla osób długotrwale bezrobotnych promowany będzie wśród:

- 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego
- 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego
- 2 ROPS z woj. śląskiego i opolskiego
- 2 WUP z woj. śląskiego i opolskiego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. opolskim: 12 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. opolskim: 71 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. śląskim: 36 Jednostek Samorządu Terytorialnego

¹⁵ Szerzej opisano w dokumencie „INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE. Wstępna wersja produktu finalnego”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. śląskim: 167 Jednostek Samorządu Terytorialnego

Działania upowszechniające skierowane do potencjalnych odbiorców modelu tj. osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie dotyczyć będą natomiast głównie przekonania tej grupy do korzystania ze wsparcia w postaci algorytmu

degresywnego wsparcia finansowego, gdyż pozostałe proponowane rozwiązania są od nich niezależne.

6.1 Etap I przygotowania

Upowszechnienie projektu rozpoczęło się już w I jego fazie tj. na etapie diagnozowania istoty problemu i opracowywania wstępnej wersji produktu finalnego. Upowszechnieniu służyły spotkania Komitetu Sterującego oraz panele eksperckie z udziałem przedstawicieli urzędów pracy, ośrodków pomocy społecznej, wojewódzkiego urzędu pracy i Caritas, a także instytucji i organizacji działającymi na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Spotkania te miały na celu zainteresowanie potencjalnych odbiorców tematyką i włączenie ich w proces tworzenia koncepcji i kształtu narzędzi, tak by późniejsze strategie spotkały się z zainteresowaniem i zrozumieniem. Interesariusze zapoznali się z koncepcją i użytecznością opracowywanych narzędzi, co służy nie tylko samemu ulepszeniu produktu ale wspiera także przepływ informacji o działaniach podejmowanych przez różne instytucje, możliwości ich wykorzystania i włączenia we własne inicjatywy, co poprzez efekt synergii wspiera ich efektywność.

6.2 Etap II wdrażania

Celami upowszechniania są:

- ✓ promocja i popularyzacja wypracowanego modelu współpracy pomiędzy PUP i OPS wśród potencjalnych użytkowników
- ✓ poinformowanie o produkcie wszystkich przyszłych użytkowników to znaczy PUP i OPS działających na terenie całego kraju
- ✓ pozyskanie informacji zwrotnych od potencjalnych użytkowników
- ✓ przygotowanie przychylnego klimatu dla późniejszych działań włączających
- ✓ podniesienie świadomości istnienia nowatorskich metod skutecznego wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia, w tym dziedziczących bezrobocie
- ✓ zachęcenie do stosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie wspierania osób długotrwale bezrobotnych
- ✓ zachęcenie PUP i OPS na poziomie powiatowym do partnerskiego podejścia do problemu poprzez wdrożenie innowacyjnego modelu współpracy w zakresie efektywniejszego wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, w tym dziedziczących bezrobocie
- ✓ promowanie dobrych praktyk i przeniesienie doświadczeń wypracowanych w projekcie z poziomu regionalnego na poziom krajowy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przekazywanie wiedzy na temat produktów projektu ww. podmiotom będzie się odbywało przy pomocy takich środków przekazu jak:

Charakterystyka podejmowanych działań	Grupy docelowe
Opracowanie, wydanie i kolportaż biuletynu informacyjnego 300 egzemplarzy luty/maj/wrzesień/grudzień/2012 luty/maj/wrzesień/grudzień/2013 styczeń/kwiecień/2014	48 PUP i 238 OPS z województw śląskiego i opolskiego (kolportaż wersji papierowej) Pozostali adresaci działań upowszechniających (wersja elektroniczna): - PUP i OPS z terenu całego kraju – PUP – 379, OPS – 2479
Organizacja cyklu konferencji upowszechniających produkty projektu: Maj 2012 – przedstawienie aplikacji CONECTOR, założeń projektu oraz sposobu testowania modelu. Uczestnikami konferencji będą dyrektorzy PUP i OPS z woj. śląskiego i opolskiego, samorządowcy, przedstawiciele WUP i ROPS z ww. województw, parlamentarzyści, przedstawiciele NGO, inni interesariusze Grudzień 2013 – konferencja podsumowująca etap testowania. Celem konferencji będzie przedstawienie wniosków płynących z etapu testowania, wyników ewaluacji zewnętrznej. Ponadto podczas konferencji 10 wybranych uczestników projektu	Na wszystkie konferencje zaproszeni zostaną przedstawiciele: - 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego - 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego - 2 ROPS z woj. śląskiego i opolskiego - 2 WUP z woj. śląskiego i opolskiego - Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. opolskim: 12 Jednostek Samorządu Terytorialnego - Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. opolskim: 71

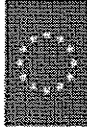

przedstawi swoje doświadczenia z udziału w projekcie.

Kwiecień 2014 – konferencja ogólnokrajowa, podsumowująca projekt. Celem konferencji będzie upowszechnienie ostatecznej wersji produktu finalnego wśród potencjalnych użytkowników, jak również przedstawienie rekomendacji dot. m.in. zmian legislacyjnych z opcją zmiany ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i przepisów wykonawczych. Podczas konferencji rozdystrybuowana zostanie publikacja prezentująca testowane rozwiązania i dobre praktyki. W roli ekspertów na konferencji wystąpią m.in. autorzy publikacji, uczestnicy projektu testujący nowe rozwiązania. Na zakończenie konferencji zaplanowano moderowany panel dyskusyjny z użytkownikami testującymi produkt tak, by umożliwić potencjalnym użytkownikom nowego modelu rozwianie ich wątpliwości i uzyskanie odpowiedzi na indywidualne wątpliwości oraz szczegółowe zapoznanie potencjalnych użytkowników z praktycznymi aspektami stosowania nowych narzędzi.

Jednostek Samorządu Terytorialnego

- Organów nadzorujących funkcjonowanie PUP w woj. śląskim: 36
Jednostek Samorządu Terytorialnego
 - Organów nadzorujących funkcjonowanie OPS w woj. śląskim: 167
Jednostek Samorządu Terytorialnego
 - min. 5 organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej i rynku pracy (m.in. Caritas, Dress for Success i inne)
 - Odbiorcy/uczestnicy projektu – osoby długotrwale bezrobotne, w tym osoby dziedziczące bezrobocie
 - opinii publicznej – m.in. dziennikarze (telewizja, radio, prasa) – ok. 50 mediów lokalnych i regionalnych
- Dodatkowo na konferencję ogólnokrajową wystosowane zostaną zaproszenia do:
- PUP i OPS z terenu całego kraju – PUP – 379, OPS – 2479
 - pozostałych 15 Wojewódzkich Urzędów Pracy z terenu całego kraju
 - pozostałych 15 Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej z terenu całego kraju

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zamieszczanie i aktualizacja materiałów upowszechniających na stronie internetowej projektu www.innowacyjnewsparcie.ctc.pl. Działanie to skierowane jest do wszystkich grup docelowych i ma zasięg ogólnokrajowy (*newsletter*).

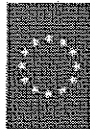
j.w.

Strona internetowa zaprojektowana na potrzeby projektu zawierać będzie wszystkie informacje o realizowanym projekcie, instytucjach go realizujących, za jej pośrednictwem publikowane będą aktualności dot. etapów realizacji projektu, wnioski i spostrzeżenia z poszczególnych etapów. Na stronie zamieszczone będą również podsumowania poszczególnych działań w projekcie, sylwetki ekspertów biorących udział w projekcie jak również wypowiedzi i spostrzeżenia użytkowników i odbiorców testujących nowe rozwiązania. Strona zawierać będzie również ostateczną wersję produktu i produktów pośrednich. Ponadto strona zostanie wyposażona w zakładkę „dla mediów”, ułatwiającą zainteresowanym dziennikarzom relacjonowanie o projekcie.

Dodatkowo za pośrednictwem strony zarejestrowani użytkownicy będą otrzymywać cykliczny *newsletter* zawierający aktualności dotyczące realizacji projektu i podejmowanych w nim działań.

Zamieszczanie informacji o projekcie na portalach branżowych, samorządowych, stronach NGO, etc.

j.w.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wydanie i dystrybucja publikacji zawierającej opis ostatecznej wersji produktu finalnego, wniosków płynących z etapu testowania, opis dobrych praktyk oraz rekomendacje dot. m.in. zmian legislacyjnych. Ponadto do publikacji załączona zostanie płyta CD zawierająca film pokazowy dot. funkcjonowania i korzystania z bazy danych wspólnych klientów stworzonej w ramach projektu. Publikacja dostępna będzie również w wersji elektronicznej na stronie internetowej projektu.

3 000 egzemplarzy

379 PUP i 2479 OPS z terenu całego kraju (kolportaż wersji papierowej)

Pozostali ww. adresaci działań upowszechniających (wersja elektroniczna)

Zamieszczenie informacji o projekcie i wynikach jego realizacji w czasopismach branżowych:

2479 OPS z terenu całego kraju

1. „Pracownik Socjalny” zawierający aktualności i wskazówki z zakresu praktyki zawodowej i organizacji pracy w placówkach pomocy społecznej. Miesięcznik informuje o zmianach przepisów i projektach zmian, zawiera artykuły o rozwiązyaniu innych ośrodków w kraju i za granicą, metodach pracy z różnymi grupami klientów.

Nakład: 1 500 egzemplarzy

2. „Polityka Społeczna” - Profil tematyczny miesięcznika jest powiązany z procesem dydaktycznym i badawczym w zakresie nauk o pracy i polityki społecznej. Czasopismo zajmuje się sprawami człowieka i rodziny, problemami społecznymi, polityką zatrudnienia oraz zabezpieczenia społecznego, systematycznie publikuje pełne dane o minimum społecznym. Nakład: 1050 egzemplarzy	2479 OPS z terenu całego kraju
3. „Problemy Społeczne” – pismo w swoim układzie tematycznym i formalnym jest przystosowane do potrzeb jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i stanowi swoiste forum wymiany doświadczeń. Prezentuje informacje o placówkach pomocy społecznej, innowacyjne programy i projekty społeczne, opinie urzędników i samorządowców o pomocy społecznej, obowiązujące akty prawne i projekty. Nakład: 1 200 egzemplarzy	2479 OPS z terenu całego kraju
4. „Poradnik Instytucji Pomocy Społecznej” – miesięcznik zawiera opracowania najważniejszych zagadnień dla kierowników ośrodków pomocy społecznej, dyrektorów domów pomocy społecznej, pracowników społecznych, a także księgowych i kadrowych w tych jednostkach. Nakład: 3000 egzemplarzy	2479 OPS z terenu całego kraju

5. Biuletyny i newslettery wszystkich Wojewódzkich Urzędów Pracy. W tym: Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu – biuletyn wydawany przez Obserwatorium Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu skierowany do publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy Rynek Pracy. Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach.	379 PUP z terenu całego kraju
6. „Doradca Zawodowy” – kwartalnik w obszarze tematyki dotyczącej: poradnictwa zawodowego, rynku pracy, rozwoju zasobów ludzkich, edukacji. Czasopismo adresowane jest przede wszystkim do doradców zawodowych oraz specjalistów związanych z rynkiem pracy i szeroko rozumianym rozwojem kapitału ludzkiego.	379 PUP z terenu całego kraju
7. Biblioteczka Rynku Pracy, wydawnictwo Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej	379 PUP z terenu całego kraju
8. „Coaching” – dwumiesięcznik skierowany jest do kobiet i mężczyzn, którzy chcą świadomie pracować nad jakością swojego życia rodzinnego i towarzyskiego, a także do osób i instytucji profesjonalnie zajmujących się pomaganiem innym w	379 PUP i 2479 OPS z terenu całego kraju

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

rozwoju, tj. coachów i firm szkoleniowych.	
9. „Zeszyt metodyczny pośrednika pracy” Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy	379 PUP z terenu całego kraju
10. „Zeszyty metodyczno-informacyjne doradcy zawodowego” – publikacje MPiPS przeznaczone dla wsparcia metodologicznego doradców publicznych służb zatrudnienia	379 PUP z terenu całego kraju
Wybór ww. tytułów wynika głównie z rekomendacji przedstawionych przez ekspertów, jak również paneli eksperckich z udziałem użytkowników.	
Biuletyny informacyjne Urzędów Marszałkowskich	- 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego
Prezentacje modelu w ramach spotkań grup wsparcia oraz Klubów i Centrów Integracji Społecznej. Ze względu na szereg uprzedzeń i obaw cechujących grupę potencjalnych odbiorców produktu projektu, niezwykle istotnym zadaniem będzie przekonanie do nowego rozwiązania	Osoby długotrwale bezrobotne, w tym dziedziczące bezrobocie – ze względu na szeroki zakres tego działania trudno określić liczbę docelową osób, do których zostanie ono skierowane. Niemniej jednak Projektodawca zamierza dotrzeć do podopiecznych min. 1 KIS lub CIS z
	- 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego

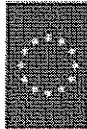
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

właśnie tej grupy. W tym celu sformułowany zostanie specjalny komunikat, dopasowany do potrzeb tej grupy. Informacje o nowych rozwiązaniach przekazywane będą w formie prezentacji podczas spotkań m.in. grup wsparcia i Klubów Integracji Społecznej funkcjonujących przy OPS. Na spotkaniach obecni będą również uczestnicy projektu biorący udział w testowaniu, tak by potencjalni zainteresowani uzyskali informacje od osób znajdujących się w podobnej sytuacji. Upowszechnianie wśród tej grupy odbywać się będzie również za pośrednictwem pracowników socjalnych, psychologów, doradców zawodowych, pośredników pracy, na co dzień pracujących z potencjalnymi odbiorcami. Zostaną oni zaopatrzeni w komplet materiałów informacyjnych dostosowanych do potrzeb grupy.

każdego powiatu w woj. śląskim i opolskim

Audycje – wywiady w lokalnej i regionalnej prasie oraz radiu.

- 48 Powiatowych Urzędów Pracy z województw śląskiego i opolskiego
- 238 Ośrodków Pomocy Społecznej z województw śląskiego i opolskiego
- 2 ROPS z woj. śląskiego i opolskiego
- 2 WUP z woj. śląskiego i opolskiego
- Organy nadzorujące funkcjonowanie PUP w woj. opolskim: 12 Jednostek Samorządu Terytorialnego
- Organy nadzorujące funkcjonowanie OPS w woj. opolskim: 71

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Jednostek Samorządu Terytorialnego - Organy nadzorujące funkcjonowanie PUP w woj. śląskim: 36 Jednostek Samorządu Terytorialnego - Organy nadzorujące funkcjonowanie OPS w woj. śląskim: 167 Jednostek Samorządu Terytorialnego - organizacje pozarządowe działające w obszarze polityki społecznej i rynku pracy (m.in. Caritas, Dress for Success i inne) - Odbiorcy/uczestnicy projektu – osoby długotrwale bezrobotne, w tym osoby dziedziczące bezrobocie - opinia publiczna w tym społeczności lokalne	Konferencje prasowe, stały kontakt z mediami w postaci regularnie wysyłanych notatek prasowych. Projektodawca zorganizuje konferencje prasowe podczas wszystkich zaplanowanych konferencji upowszechniających. Dodatkowo informacje o najważniejszych wydarzeniach w projekcie, zdjęcia, artykuły będą regularnie wysyłane do najważniejszych mediów regionalnych i ogólnopolskich. Pozwoli to na nawiązanie relacji i utrzymanie kontaktu z dziennikarzami tak, by na bieżąco śledzili oni przebieg projektu.
Spotkania w ramach Sieci Tematycznych – Projektodawca planuje prezentację projektu na spotkaniach Regionalnych Sieci	Uczestnicy sieci

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

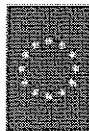
**Tematycznych jako właściwego forum do wymiany opinii i
dyskusji na temat przyszłości nowego modelu.**

7 Strategia włączania do głównego nurtu polityki

Celem działań włączających będzie adaptacja produktu finalnego do głównego nurtu praktyki tj. zapewnienie ich wykorzystania i stosowania. Aby produkt finalny mógł być stosowany w szerokim wymiarze ogólnopolskim, konieczne jest przekonanie decydentów o konieczności wprowadzenia niezbędnych zmian legislacyjnych i organizacyjnych na poziomie krajowym i regionalnym. Działania włączające zmierzając zatem będą do:

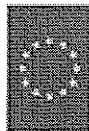
- ✓ zainicjowania niezbędnych zmian legislacyjnych w zakresie dopuszczenia możliwości stosowania degresywnego wsparcia finansowego dla osób długotrwale bezrobotnych,
 - USTAWA z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Tekst jednolity DzU. z 2008 nr 69 poz. 415)
 - Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 81, Poz. 440)
- ✓ zainicjowania niezbędnych zmian organizacyjnych dot. wykorzystania bazy danych wspólnych klientów,
 - Zmiany organizacyjne – zakres obowiązków pracownika, zarządzenie dyrektora Regulamin Organizacyjny PUP
 - Krajowe akty prawne z zakresu ochrony danych osobowych – umożliwienie „z urzędu” wymiany danych
- ✓ przekonania decydentów o potrzebie formalnego umocowania konieczności wspierania osób aktywizowanych również po podjęciu zatrudnienia w formie specjalistycznego programu doradztwa,
 - USTAWA z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Tekst jednolity DzU. z 2008 nr 69 poz. 415)
 - AKT Wykonawczy do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) – ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy
 - Zmiany organizacyjne – zakres obowiązków pracownika, zarządzenie dyrektora (nabór) Regulamin Organizacyjny PUP

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W projekcie zaplanowano następujące działania włączające:

Działanie	Nadawca	Adresat	Komunikat	Główne narzędzia	Co stanie się o sukcesie działań	
Mainstreaming wertykalny	✓ beneficjent	1. Strona polityczna	Informacje	o	✓ listy informacyjne	Złożenie
	✓ partnerzy	(przekaz personalny):	zaletach	i	✓ kierowane do	odpowiednich
	✓ KST (wsparcie)	✓ Podkomisja Stała ds.	korzyściach		✓ decydentów itp.	projektów zmian
	✓ IP II (wsparcie)	Rynku Pracy –	stosowania		✓ spotkania	w ustawach
	✓ KIW (wsparcie)	działająca w	produktu finalnego		✓ lobbyngowe	z
		strukturach Komisji	- aby idea projektu		✓ decydentami	
		Polityki Społecznej i	została		✓ przesysłanie	
		Rodziny,	najefektywniej		✓ propozycji zmian	
		✓ Zespół Spraw	wprowadzona na		✓ legislacyjnych	do
		Społecznych Biura	skale ogólnopolską,		✓ właściwych	
	Analiz Sejmowych,	należy pokazać		✓ instytucji,	do	
	który sporządza na	efekty i korzyści		✓ konkretnych		
	potrzeby organów	płynące z		✓ odbiorców		
	Sejmu, Komisji	wdrożenia projektu				
	Sejmowych i posłów	w instytucjach				
	opinie, analizy,	testujących				
	opracowania	właściwym				
	tematyczne oraz	komisjom				
	analizy	sejmowym i				
	socjologiczne,	organizacjom				
	wtórne analizy opinii	rządowym				
	społecznych na					

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wybrane tematy,					
✓	Posłowie, w tym bezpośredni kontakt z posłami i senatorami reprezentującymi w parlamencie województwo śląskie i opolskie – prezentując korzyści płynące z wprowadzenia wypracowanych produktów.	Informacje o i	✓	spotkania z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za wprowadzenie produktu do głównego nurtu polityki lub praktyki	O sukcesie tego działania będzie stanowiło poparcie dla proponowanych zmian prawnych ze strony przyszłych użytkowników i ich jednoczesny nacisk na stronę polityczną mający na celu wprowadzenie
2. Upowszechnienie	wyników w instytucjach zarówno szczebla państwowego, samorządowego oraz organizacjach pozarządowych związanych z rynkiem pracy – pracownicy urzędów miast, starostw i gmin oraz przede wszystkim	zaletach korzyściach stosowania produktu finalnego		publikacje oraz spotkania poświęcone ich omawianiu,	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	stojącym na ich czele starostom, prezydentom, wójtom i burmistrzom, a także organizacjom współpracującym na rynku pracy jak m. in. Caritas, Barka, CIS, Dress for Success i inne.	dyskutowaniu ww. zmian prawnych. założeń i wniosków z zainteresowanymi podmiotami
Mainstreaming horyzontalny	✓ beneficjent ✓ partnerzy	
	1. użytkownicy modelu tj. PUP i OPS	
	Wypożyczenie użytkowników modelu w fachową wiedzę, umożliwiającą wdrożenie nowego modelu. Przede wszystkim podczas spotkań przedstawione zostaną nowe narzędzia stworzone w ramach projektu, tj. baza danych wspólnych	✓ Organizacja spotkań i seminariów edukacyjnych ✓ Prezentacja projektu podczas konwentów dyrektorów powiatowych urzędów pracy. ✓ Prezentacja projektu podczas konwentów starostów i prezydentów. ✓ Prezentacja projektu podczas spotkań wojewódzkich rad zatrudnienia.
		Działania mające zachęcić inne instytucje do wykorzystania produktu w praktyce zostaną uznane za skuteczne, jeżeli min. 10% potencjalnych użytkowników wyrazi chęć wprowadzenia proponowanego rozwiązania.

✓ Klientów, algorytm degresywnego wsparcia finansowego osób aktywizowanych zawodowo oraz innowacyjny model doradztwa zawodowego dla osób długotrwale bezrobotnych. W ramach seminariów omówione zostaną praktyczne i techniczne aspekty korzystania z nowych rozwiązań. W spotkaniach każdorazowo udział wezmą eksperci biorący udział w tworzeniu modelu jak również użytkownicy biorący udział w etapie testowania	✓ Prezentacja projektu podczas posiedzenia komisji polityki społecznej i zatrudnienia sejmiku województwa. ✓ Spotkania i seminaria regionalnych ośrodków pomocy społecznej. ✓ Konferencja ogólnokrajowa (dla dyrektorów PUP i kierowników OPS z udziałem przedstawicieli MPIPS). ✓ Przygotowanie i przekazanie komunikatów o efektach realizowanego projektu dyrektorom PUP i kierownikom OPS
---	--

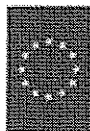

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- na terenie całego kraju.
- ✓ Wykorzystanie wyników projektu do zajęć ze studentami kierunku socjologia, psychologia i pracownik socjalny – seminaria na uczelniach w Opolu i Katowicach.
- ✓ Transfer produktów poza województwo śląskie i opolskie poprzez przekazanie zainteresowanym województwom szczegółowego opisu modelu oraz produktów finalnych i możliwości zaadaptowania na własne potrzeby.

KAPITAL LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

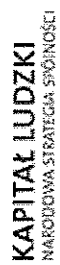
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

8 Kamienie milowe II etapu projektu

Miesiąc	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
Rozpoczęcie etapu testowania modelu współpracy		◆												
Podpisanie umów o współpracy w ramach projektu przez PUP i OPS		↕												
Stworzenie aplikacji udostępniającej dane PUP/OPS – CONECTOR		↕			↕									
Rekrutacja odbiorców					↕									
Wsparcie psychologiczne z treningiem motywacyjnym					↕									
Wyplata świadczeń					↕									
Opracowanie metodologii ewaluacji		↕												
Ewaluacja odbiorców i grupy porównawczej					↕									
Zakończenie ewaluacji zewnętrznej testowanego modelu współpracy										◆				

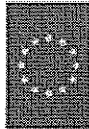

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

[illegible]

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

9 Analiza ryzyka

Potencjalne zagrożenie	Stopień prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia	Stopień wpływu zagrożenia na realizację projektu	Stopień najwęższych zagrożeń	Sposoby ograniczenia zagrożeń
Ryzyko związane dotyczące narzędzi				
Brak umiejętności wykorzystania lub obsługi aplikacji CONECTOR	1	2	2	ZAPOBIEGANIE: ✓ opracowanie łatwego w obsłudze interfejsu ✓ przeprowadzenie intensywnego szkolenia dla użytkowników MINIMALIZOWANIE: ✓ zapewnienie w umowie z wykonawcą aplikacji bieżącej aktualizacji narzędzia do potrzeb użytkowników ✓ zapewnienie dostępu do <i>help desk</i> (centrum wsparcia), gdzie użytkownicy na bieżąco będą mogli telefonicznie lub mailowo uzyskać pomoc
Niedopasowanie aplikacji CONECTOR do rzeczywistych	1	1	1	ZAPOBIEGANIE: ✓ przeprowadzenie badań na etapie I realizacji Projektu: potrzeb

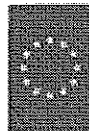
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

potrzeb użytkowników				i oczekiwań użytkowników i odbiorców, analiza warunków koniecznych do spełnienia dla prawidłowego funkcjonowania narzędzia w fazie tworzenia wstępnej wersji produktu ✓ aktywne włączenie przedstawicieli użytkowników w proces testowania narzędzia (ocena narzędzia w trakcie badań monitoringowych i ewaluacyjnych, zbieranie i uwzględnianie, w ostatecznym kształcie, uwag i opinii o narzędziu) MINIMALIZOWANIE: ✓ zapewnienie w umowie z wykonawcą aplikacji bieżącej aktualizacji narzędzia do potrzeb użytkowników
Niechęć użytkowników do wdrożenia Modelu doradztwa	2	2	4	ZAPOBIEGANIE: ✓ włączenie przedstawicieli użytkowników na każdym etapie realizacji projektu w celu poznania ich potrzeb i oczekiwań oraz analizy warunków koniecznych do spełnienia dla prawidłowego funkcjonowania narzędzia ✓ ciągła analiza interesariuszy w trakcie procesu testowania produktu. ✓ ukierunkowanie ewaluacji fazy testowania narzędzia (ocena narzędzia w trakcie badań monitoringowych i ewaluacyjnych, zbieranie i uwzględnianie, w ostatecznym kształcie, uwag i opinii o narzędziu), na wskazanie wszystkich pozytywnych aspektów Modelu również w aspekcie nakład-rezultat. MINIMALIZOWANIE:

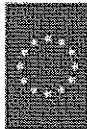
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				✓ ukazanie pozytywnych aspektów wdrożenia Modelu doradztwa podczas działań upowszechniających w postaci dobrych praktyk pochodzących z Austrii i efektów uzyskanych w projekcie ✓ uświadamianie korzyści płynących z podnoszenia kwalifikacji zawodowych dla samych użytkowników ✓ aktywny wpływ na użytkowników poprzez bezpośrednich przełożonych i organy nadzorujące
Niechęć potencjalnych użytkowników do stosowania modelu w praktyce	2	2	4	ZAPOBIEGANIE: ✓ włączanie przedstawicieli użytkowników na każdym etapie realizacji projektu w celu poznania ich potrzeb i oczekiwań oraz analizy warunków koniecznych do spełnienia dla prawidłowego funkcjonowania narzędzia ✓ ciągła analiza interesariuszy w trakcie procesu testowania produktu. ✓ ukierunkowanie ewaluacji fazy testowania narzędzia (ocena narzędzia w trakcie badań monitoringowych i ewaluacyjnych, zbieranie i uwzględnianie, w ostatecznym kształcie, uwag i opinii o narzędziu), na wskazanie wszystkich pozytywnych aspektów Modelu również w aspekcie nakład-rezultat ✓ diagnoza przyczyn braku chęci podejmowania współpracy ✓ intensyfikacja działań promocyjnych MINIMALIZOWANIE:

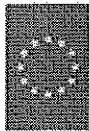
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				✓ ukazanie pozytywnych aspektów wdrożenia Modelu podczas działań upowszechniających w postaci dobrych praktyk pochodzących z Austrii i efektów uzyskanych w projekcie ✓ aktywny wpływ na użytkowników poprzez bezpośrednich przełożonych i organy nadzorujące ✓ uświadamianie korzyści płynących z podnoszenia kwalifikacji zawodowych ✓ spotkania informacyjne, akcje mailingowe, strona internetowa, ogłoszenia w prasie ukazujące korzyści dla grup docelowych z wdrożenia modelu i proponowanych narzędzi badawczych. ✓ wpływanie na instytucje szczebla regionalnego (WUP, ROPS) w celu promowania w regionie modelu współpracy.
Brak chęci współpracy pomiędzy przedstawicielami OPS i PUP	1	2	2	ZAPOBIEGANIE: ✓ włączanie przedstawicieli użytkowników na każdym etapie realizacji projektu w celu poznania ich potrzeb i oczekiwań oraz analizy warunków koniecznych do efektywnej współpracy ✓ aktywny wpływ na użytkowników poprzez bezpośrednich przełożonych i organy nadzorujące MINIMALIZOWANIE: ✓ promocja wspólnych działań

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

					✓ upowszechnianie „dobrych praktyk” ✓ wykazywanie wspólnych celów i korzyści płynących ze współpracy
Ryzyko dotyczące uczestników					
Obawa osób długotrwale bezrobotnych przed ujawnianiem swojej sytuacji oraz potrzeb z nią związanych	2	2	4	ZAPOBIEGANIE: ✓ precyzyjny opis celów działania dla odbiorców wsparcie, zapewnienie że żadne informacje o udziale w projekcie nie będą publicznie prezentowane bez zgody samego zainteresowanego ✓ ciągła analiza interesariuszy w trakcie procesu testowania produktu ✓ ukierunkowanie ewaluacji fazy testowania narzędzia (ocena narzędzia w trakcie badań monitoringowych i ewaluacyjnych, zbieranie i uwzględnianie, w ostatecznym kształcie, uwag i opinii o narzędziu), na wskazanie wszystkich pozytywnych aspektów Modelu również w aspekcie nakład-rezultat MINIMALIZOWANIE: ✓ ukazanie korzyści, jakie uzyska osoba długotrwale bezrobotna w momencie podjęcia pracy, jeżeli skorzysta ze wsparcia w projekcie	
Mało skuteczna rekrutacja lub powody obiektywne ją utrudniające – wycofywanie się uczestników	2	3	6	ZAPOBIEGANIE: ✓ bieżący monitoring uczestników projektu ✓ PUP i OPS biorące udział w etapie testowania wytypują potencjalnych odbiorców projektu (wspólnych klientów PUP i OPS)	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

z projektu na etapie testowania Modelu lub niedobór chętnych do udziału w projekcie	2	2	4	i zaproszą ich do udziału w proj. Ponadto stworzą listy rezerwowe ✓ w przypadku rezygnacji lub niedoboru uczestników, do udziału w projekcie zapraszane będą osoby z listy rezerwowej MINIMALIZOWANIE: ✓ ukazanie korzyści, jakie uzyska osoba długotrwale bezrobotna w momencie podjęcia pracy, jeżeli skorzysta ze wsparcia w projekcie prezentowane w trakcie spotkań z doradcami w PUP i OPS ✓ spotkania informacyjne w PUP i OPS dla potencjalnych odbiorców, podczas których przedstawione zostaną założenia projektu oraz modelu i korzyści płynące z udziału w testowaniu nowych narzędzi
Wycofywanie się osób z projektu w trakcie testowania modelu	2	2	4	ZAPOBIEGANIE: ✓ bieżący monitoring uczestników projektu ✓ odpowiedni dobór stanowiska wykonywania pracy do predyspozycji oraz możliwości osobistych odbiorców ✓ intensywny trening motywacyjny oraz zachęta w postaci wsparcia finansowego, którego charakterystyka będzie powodować opłacalność zaangażowania się w projekt MINIMALIZOWANIE: ✓ intensywna opieka doradcy zawodowego nad każdym uczestnikiem

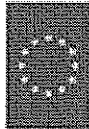
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				✓ zastępowanie wolnych miejsc osobami z list rezerwowych
Mniejsza chęć uczestnictwa w projekcie ze strony kobiet ze względu na ich obowiązki rodzinne	1	1	2	ZAPOBIEGANIE: ✓ bieżący monitoring uczestników projektu ✓ odpowiedni dobór stanowiska wykonywania pracy do predyspozycji oraz możliwości osobistych odbiorców ✓ poszukiwanie miejsc pracy w różnych wymiarach czasu pracy MINIMALIZOWANIE: ✓ intensywna opieka doradcy zawodowego nad każdą uczestniczką projektu ✓ kierowanie zaproszeń do udziału w projekcie przez PUP i OPS do większej niż założona liczby kobiet ✓ organizacja spotkań informacyjnych dla potencjalnych uczestniczek projektu i uświadamianie korzyści płynących z uczestnictwa w projekcie
Ryzyko dotyczące zarządzania projektem				
Prawdopodobieństwo innych zagrożeń mogących wpłynąć na wydłużenie				ZAPOBIEGANIE: ✓ zebranie informacji o ryzyku na etapie badania

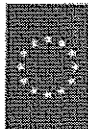
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

planowanego czasu realizacji projektu				✓ bieżący monitoring na etapie testowania, analiza dokumentów, odpowiedni dobór ekspertów ✓ stworzenie sprawnego i skutecznego przepływu informacji. MINIMALIZOWANIE: ✓ analiza warunków brzegowych poszczególnych zadań, określenie kamieni milowych projektu, wykorzystanie metody ścieżki krytycznej i diagramów sieciowych
Prawdopodobieństwo braku płynności finansowej	2	2	4	ZAPOBIEGANIE: ✓ cykliczne i częste spotkania Komitetu Sterującego Partnerstwem, który jest organem zarządzającym Projektem ✓ stworzenie sprawnego i skutecznego przepływu informacji ✓ staranne przygotowywanie rozliczeń finansowych ✓ wnikliwe planowanie harmonogramu płatności ✓ wpisywanie we wszystkich umowach klauzuli o wypłacie pod warunkiem posiadania środków na koncie projektu MINIMALIZOWANIE: ✓ bezwzględne uzupełnianie rozliczeń w sposób umożliwiający jak najszybsze otrzymanie środków na dalszą realizację projektu

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prawdopodobieństwo problemów z zewnętrznymi usługodawcami	2	2	4	ZAPOBIEGANIE: ✓ staranne wyszukiwanie usługodawców ✓ ustalenie jasnych kryteriów współpracy i stawianych wymagań ✓ wpisywanie kar umownych za realizację usług niezgodnych z zakresem zamówienia MINIMALIZOWANIE: ✓ egzekwowanie kar umownych i o ile to konieczne niezwłoczny wybór alternatywnego realizatora usług
Projekt realizowany w partnerstwie międzysektorowym – różnice związane z kulturą organizacji instytucji i regulacjami prawnymi	1	1	1	ZAPOBIEGANIE: ✓ cykliczne i częste spotkania Komitetu Sterującego Partnerstwem, który jest organem zarządzającym Projektem ✓ stworzenie sprawnego i skutecznego przepływu informacji MINIMALIZOWANIE: ✓ udział we wspólnym tworzeniu produktu, wspólne warsztaty, seminaria
Niedostateczne zainteresowanie administracji wdrożeniem do głównego nurtu	2	3	6	ZAPOBIEGANIE: ✓ zaprojektowanie rozwiązań w zakresie współpracy PUP i OPS w sposób bardzo pragmatyczny, możliwych do wdrożenia bez względu na wybrane strategię i rządzącą frakcją polityczną,

polityki				bezkosztowo i bezpiecznie ✓ zaprojektowanie rozwiązań w zakresie doradztwa zawodowego w sposób bardzo pragmatyczny, możliwych do wdrożenia przy niewielkich nakładach dodatkowej pracy, oparty na dotychczasowych rozwiązaniach ✓ zaprojektowanie rozwiązań w zakresie degresywnego wsparcia finansowego w oparciu o dotychczas wypłacane środki – ukazanie korzyści jakie płyną z zatrudnienia osoby długotrwale bezrobotnej z punktu widzenia budżetu gminy ✓ rozwiązania powinny przekładać się na realne korzyści dla decydentów ✓ prezentowanie wyników badań i poszczególnych etapów projektu wśród kluczowych decydentów ✓ uczynienie z projektu przedsięwzięcia publicznego, skupiającego uwagę osób o silnej pozycji publicznej oraz mediów MINIMALIZOWANIE: ✓ udział we wspólnym tworzeniu produktu, wspólne warsztaty, seminaria ✓ bieżące śledzenie kierunków zmian, reform i dyskusji toczących się w administracji publicznej, w tym analiza wyników innych projektów usprawniających
----------	--	--	--	---

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załączniki:

1. INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE - Wstępna wersja produktu finalnego
2. INNOWACYJNE WSPARCIE DLA CIEBIE - Analiza problematyki projektu

PROKURENT

Radosław Rybak

CTC Polska Sp. z o.o.
ul. Ostrobramska 101a
04-041 Warszawa
NIP: 526-10-41-928 REGON: 011606470

Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ów składającej/-ych strategię
DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy

Norbert Jaskóła
POWIATOWY URZĄD PRACY
ul. Gogolińska 2a
47-100 Strzelce Opolskie
tel. 077 462-18-00, fax 077 462-18-01
NIP 756-12-85-653

Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ów składającej/-ych strategię
DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Zabrzu

Anna Nowak
POWIATOWY URZĄD PRACY
41-800 Zabrze, ul. Roosevelta 40;
tel. 032 277-80-00
NIP 648-233-90-12

Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ów składającej/-ych strategię
DYREKTOR
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

Hanna P. Nowosińska
Powiatowy Urząd Pracy
w Świętochłowicach
41-600 Świętochłowice
ul. Plebiscytowa 3
Kod pocztowy 44-100 277585247 NIP 627-24-19-005

Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ów składającej/-ych strategię

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie (nie dotyczy partnerstwa ponadnarodowego) podpisy pod strategią składają przedstawiciele wszystkich instytucji partnerskich.